

แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง
ประจำปีงบประมาณ 2567

GOVERNANCE AND CULTURE

INFORMATION COMMUNICATION
E - REPORTING

REVIEW E- REVISION

PERFORMANCE

STRATEGY
E- OBJECTIVE - SETTING

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง
เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่สมควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางกำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

เพื่อให้การปฏิบัติงาน การกำกับดูแล หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางขึ้น ตามมติในการประชุมของคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสมบุรณ์ นาคะอินทร์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

คำนำ

ในการบริหารงานของทุกองค์กร ย่อมอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดเดามาก่อน และอาจทำให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อลดและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการบริหารองค์กรในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด ซึ่งตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

กันยายน ๒๕๖๖

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร	ก
<u>บทที่ ๑ บทนำ</u>	
หลักการและเหตุผล	๑
ข้อระเบียบ หนังสือสั่งการ	๒
หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร	๒
กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
วัตถุประสงค์	๖
ประโยชน์	๖
<u>บทที่ ๒ แนวคิด กรอบกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง</u>	
การบริหารจัดการความเสี่ยง	๘
นियามการบริหารจัดการความเสี่ยง	๙
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO	๑๑
<u>บทที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง อบต.บ้านฝาง</u>	
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO	๒๐
การวิเคราะห์องค์กร	๒๒
การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๘
การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)	๒๙
การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	๓๑
การตอบสนองความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)	๓๕
กิจกรรมควบคุม (Control Activities)	๓๖
สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)	๓๖
การติดตามประเมินผล (Monitoring)	๓๗
<u>บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง</u>	
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง อบต.บ้านฝาง	๓๙
-แบบ บส.๑ กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ	
-แบบ บส.๒ การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง	
-แบบ บส.๓ รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	
-แบบ บส.๔ รายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง	
-แบบ บส.๕ รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง	
ภาคผนวก	
-คำสั่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	
-คำสั่งคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนบริหารความเสี่ยง	

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง
เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

โดยที่สมควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางกำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

เพื่อให้การปฏิบัติงาน การกำกับดูแล หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางจึงได้จัดทำมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางขึ้น โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายประกาศ)

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสมบุรณ์ นาคะอินทร์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางกำหนด อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

แนวคิดพื้นฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการสภาวะการณ์ในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี สารสนเทศ หรือปัจจัยภายใน เช่น การกำหนดแผน ยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการ โครงสร้าง องค์กร การบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น ประกอบกับคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง องค์กร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการก้าวไปสู่ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง พร้อมทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเชื่อมั่นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กร เป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในขณะเดียวกันก็ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งในด้านผลการปฏิบัติงานและความเชื่อถือจากประชาชนต่อ องค์กร ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบจัดการและควบคุมที่ดีนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีต่อไปใน อนาคต

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง จัดทำขึ้นเพื่อให้ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงาน ในสภาวะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ไม่สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องให้สามารถปฏิบัติงานใน “งานบริการหลักที่มีความสำคัญ” ได้อย่างต่อเนื่องเป็น ระบบและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางใน สภาวะวิกฤติ
๒. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะ วิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
๓. เพื่อลดผลกระทบจากการชะงักในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการประชาชนขององค์การ บริหารส่วนตำบลบ้านฝาง
๔. เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของ ผลกระทบที่เกิดขึ้น
๕. เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง มีความ เชื่อมั่นในศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงและส่งผลกระทบ จนทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ต้องหยุดชะงัก

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง รวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๓. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำจำกัดความของความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนหรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบันไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กร เพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยง ได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผล ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ กระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ขั้นตอนและวิธีการในการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบและดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยมีขั้นตอนสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร
๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การระบุความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. การตอบสนองความเสี่ยง
๖. การติดตามและทบทวน
๗. การสื่อสารและรายงาน

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ่งได้ตระหนักและยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ่งมีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest)

๒.๑ โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ่งได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑.๑ ด้านปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

๒.๑.๒ ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

๒.๑.๓ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็นหรือการเก็บสถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

๒.๑.๔ ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

๒.๒ กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒.๓ ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากลเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลตัวอย่างรวมถึงการมุ่งเน้นให้ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๔ มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของ

องค์การบริหารส่วนตำบลและสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทและความรับผิดชอบ

๑. คณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลและสนับสนุนการนำนโยบายการบริหารความเสี่ยงนี้ไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ผ่านทางคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

๒. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นผู้กำกับดูแลการนำนโยบายนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติภายในองค์กร ติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของการจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ทราบเป็นระยะ

๓. ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายการบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติและติดตามการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

๔. บุคลากรทุกคนต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือการบริหารความเสี่ยง

๕. ในกรณีที่ผู้บริหารพบว่านโยบายการบริหารความเสี่ยงไม่เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานต้องนำเสนอผ่านคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อขออนุมัติในการปรับปรุงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๖. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงจะทบทวนนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงทุกปีและนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้มั่นใจว่านโยบายดังกล่าวยังเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการดำเนินการขององค์กร

ทั้งนี้นโยบายนี้มีผลบังคับใช้กับกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคน นับแต่นี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสมบุญ นาคะอินทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

บทที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กร ล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒ ที่มีวัตถุประสงค์หลักให้ส่วนราชการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขและผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของภารกิจหรือโครงการที่ส่วนราชการดำเนินการ การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นวิธีการคาดการณ์เหตุการณ์ และปัจจัยที่อาจเป็นปัญหา และอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถ บรรลุตามเป้าหมาย และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิด ความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายเพื่อผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐ มีการปรับปรุงการทำงาน ยกระดับการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง และกำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) โดยนำเครื่องมือทางการบริหารต่างๆ มาผนวกไว้ในประเด็นการประเมิน ตามเกณฑ์ PMQA ในหมวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับหมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันและควบคุมปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อกระทบต่อการปฏิบัติราชการ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
๓. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
๔. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

๕. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
๖. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

๒. ข้อระเบียบ/หนังสือสั่งการ

- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙
- หนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของหน่วยงาน แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้อาจมีเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้น หน่วยงานอาจดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากการความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic plan) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๔. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงหน่วยงานของรัฐควรพิจารณำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วยหลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงของค่าเช่าในระบบการขนส่งวัตถุอันตรายไม่เพียงกระทบต่อกิจกรรมการผลิต อาจมีผลกระทบด้านการส่งมอบสินค้า ค่าปรับที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น
๒. การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

๔.๒ ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ผู้กำกับดูแลซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวจะมี

หน้าที่ในการกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย สำหรับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแลเกิดความมั่นใจว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการ

บริหารบุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตาม กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานและการสื่อ

ผู้กำกับดูแล (ถ้ามี) อาจตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (หรืออนุกรรมการ หรือ คณะที่ปรึกษา) ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินงานของ หน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลักในการดำเนินงานอาจจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญอิสระในการกำกับหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของการบริหารจัดการ ความเสี่ยงในเรื่องความเสี่ยงทางไซเบอร์ของหัวหน้าหน่วยของรัฐและผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

๔.๓ การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การขับเคลื่อนหน่วยงานของรัฐต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การบริหารทรัพยากรบุคคล เริ่มตั้งแต่การสรรหา การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถ โดยบุคลากรถือว่าเป็นสินทรัพย์หลักขององค์กรที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง (Risk-aware behavior) รวมถึง พฤติกรรมการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดี (Desired behaviors) ในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง ผ่านวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
๒. การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
๓. การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร
๔. การสร้างพฤติกรรมการตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การสร้างพฤติกรรมการตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

๔.๔ การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารจัดการ ความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการ ติดตาม การรายงาน หรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่มีความเสี่ยงเกิดขึ้นใน ระดับที่กำหนดไว้ และผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการ บริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๕ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของ ผู้รับบริการหรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และ สภาพแวดล้อม

๔.๖ การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ของ องค์กร เพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กรสอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมายและหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์อาจหมายถึงแผนปฏิบัติราชการระยะยาว แผนปฏิบัติ ราชการระยะปานกลาง หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ฯ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI)

๔.๗ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ในปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุความเสี่ยง ตัวผลักดันความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicators) ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวมการประมวลผล หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล (Human errors)

๔.๘ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับขนาดโครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานอาจพิจารณาทำ Benchmarking เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานอาจพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเริ่มต้นจากการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบ Silo พัฒนาเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการ และพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝังการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานโดยปกติของดำเนินงานและการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านฝ้าง จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ (Enterprise Risk Management-Integrated Framework) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ตามหลักเกณฑ์ (COSO ERM) ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านฝ้าง ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร แผนบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) ประกอบกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริหารความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง
๒. เพื่อให้การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒
๓. เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการที่สำคัญ/เชิงยุทธศาสตร์ภายใต้ แผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และกระบวนการที่สำคัญเป็นการป้องกันความเสี่ยง ลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์
๔. เพื่อให้เกิดการรับรู้ตระหนักและเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กรและหาวิธีจัดการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
๕. สร้างกรอบและแนวทาง ในการดำเนินงานให้แก่บุคลากร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
๖. เพื่อให้มีระบบในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง และเฝ้าระวังความเสี่ยงใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ที่ได้รับการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้พนักงานและผู้บริหารทุกระดับมีความตระหนักถึงความเสี่ยงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญที่สุดการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน
๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร โดยได้มีการปรับปรุงแบบฟอร์มการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ส่วนงานต่างๆ ของหน่วยงานใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยง และเป็นฐานข้อมูลความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งฐานข้อมูลนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายภารกิจหลักของหน่วยงานระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโตของความเสียหายและการให้บริการ และช่วยให้องค์กรสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน
๓. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารจัดการความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมาย ภารกิจ และยุทธศาสตร์การบริหารงานขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อหน่วยงานได้อย่างครบถ้วน ครอบคลุม ทั้งในด้านของความเสี่ยงและธรรมาภิบาลในการบริหารงาน
๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕. ช่วยให้การพัฒนางองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานของหน่วยงานมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๗. ช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงกิจกรรมต่างๆ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการในการระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๒

แนวคิด กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด

การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ ที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาด หรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามแนวทาง COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกัน และควบคุมปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อกระทบต่อการปฏิบัติราชการ

ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้เป็นไปตาม ข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหารและบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๕ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วย การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยง การจัดทำรายงานผลตาม

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และการพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ทั้งนี้ ในปัจจุบันการบริหารจัดการความเสี่ยงจำเป็นต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลักคือ

๑. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
๒. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
๓. หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money)
๔. หลักความเสมอภาค (Equity)
๕. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
๖. หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability)
๗. หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency)
๘. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
๙. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
๑๐. หลักนิติธรรม (Rule of Law)

เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและ ความเชื่อมั่นองค์กรให้แก่บุคคลภายนอกและทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการและภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การบริหารจัดการความเสี่ยงยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาคความสัมพันธ์ ระหว่างองค์กรและภายในองค์กร นำมาซึ่งการประสานการทำงาน การติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือ ในการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

นิยามการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ความเสี่ยง หมายความว่า เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคตและอาจส่งผลกระทบในด้านลบที่ไม่ต้องการ และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการเสี่ยงตัดสินใจในสถานะของความเสี่ยง (สำนักงาน ก.พ.ร., มพท.)

การเสี่ยง หมายถึง การตัดสินใจที่จะดำเนินการ (หรือไม่ดำเนินการ) สิ่งใดสิ่งหนึ่งบนพื้นฐานของการขาดข้อมูลที่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน เป็นเพียงการประมาณการ การคาดเดา การตั้งความหวัง ซึ่งผลของการตัดสินใจนั้นอาจเป็นไปตามความคาดหมายหรือตรงกันข้ามก็ได้ (สำนักงาน ก.พ.ร., มพท.)

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของ

หน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยง และผลกระทบ (Impact)

☐ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

☐ ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

☐ **ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)** หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง สามารถแบ่งเป็นได้หลายระดับ เช่น สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ เป็นต้น

ประเภทของความเสี่ยง หมายถึง การแบ่งกลุ่มความเสี่ยงประเภทต่างๆ เพื่อสะดวกในการค้นหา ระบุ ประเมิน จัดลำดับ และกำหนดการควบคุม โดยแยกประเภทความเสี่ยง ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อทิศทาง หรือ ภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจากการเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ใช้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจากการกระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงเนื่องจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะและการดำเนินงานทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง จนกระทบการดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องมาจากการขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงิน ได้อย่างถูกต้อง

๔. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎระเบียบที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติได้ทันตามเวลากำหนด และอาจมีผลการลงโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้อาสาที่จะเกิดความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี

-การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ

-การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ แต่ต้องมีการแก้ไขควบคุม หรือมีการควบคุมเพิ่มเติม เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การจัดทำมาตรฐานการควบคุม (Risk Based Internal control)

-การกระจายความเสี่ยง หรือการโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งเบาความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกัน การใช้บริการจากภายนอก(Outsource) เป็นต้น

-การหลีกเลี่ยง /การยกเลิกความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป เช่น หยุดดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมลง

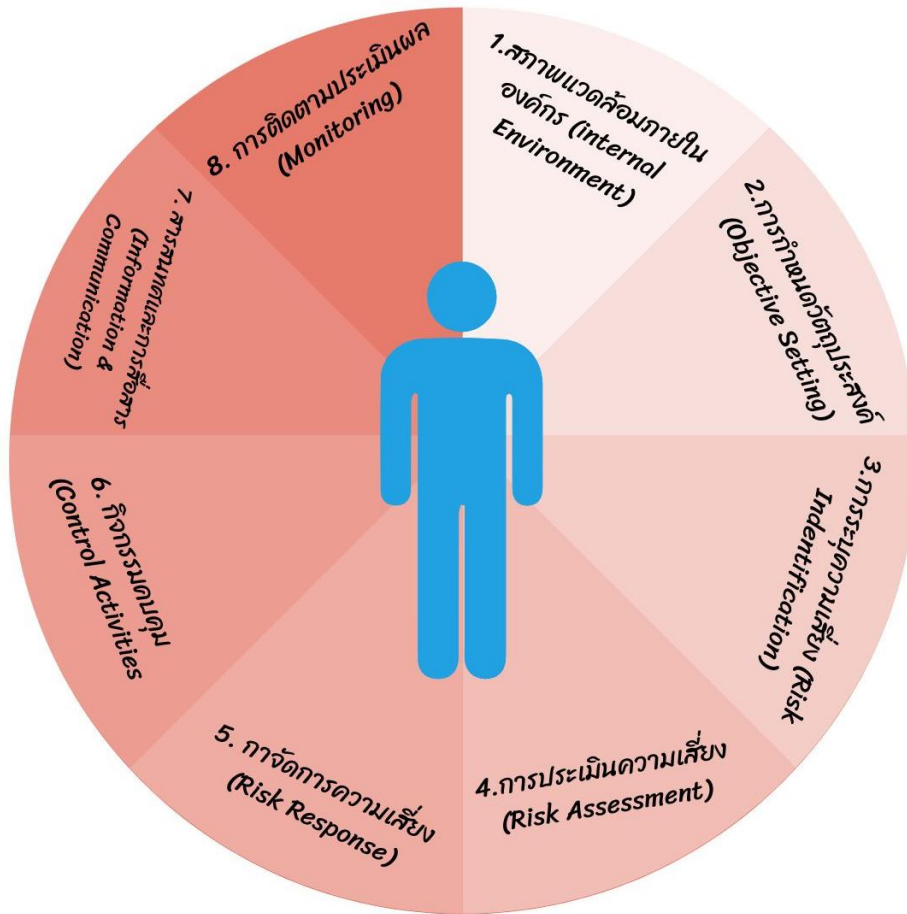
การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยการคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ นโยบาย ข้อบังคับ ข้อมูลทาง การเงิน และไม่ใช่ทางการเงิน และการปฏิบัติงาน รวมถึงเรื่องอื่น ๆ เช่น ชื่อเสียงขององค์กร เป็นต้น โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
๓. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๕. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)
๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

" การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO "

ภาพการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSC

๑. การวิเคราะห์องค์กร/สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

ในการวิเคราะห์องค์กรหน่วยงานต้องเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน โดยการวิเคราะห์องค์กรทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ โครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร เพื่อนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง สำหรับสภาพแวดล้อมภายในองค์กรนั้น ควรคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้สำเร็จประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร โดยเพิ่มคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบงานด้านบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารจัดการความเสี่ยงได้ตามเป้าหมายที่องค์กรวางไว้ สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ผู้บริหารสามารถพบและมีโอกาสเผชิญกับความเสี่ยงในลักษณะต่างๆ มาจากหลายปัจจัย ประกอบด้วย

ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ได้แก่ บุคลากรไม่มีประสบการณ์ การทุจริตของบุคลากรและผู้บริหาร การปฏิบัติผิดกฎระเบียบข้อบังคับ

ความเสี่ยงจากการมอบอำนาจ การกระจายอำนาจภายในองค์กร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สะดวกรวดเร็ว แต่อาจสร้างปัญหาในการทำงาน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้รับมอบอำนาจ การมอบอำนาจ

หรือการมองวงเงินไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เครื่องมือสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอต่ออำนาจที่ได้รับ

ความเสี่ยงจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้อาจเกิดปัญหาต่อการดำเนินการขององค์กร ได้แก่ การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมใหม่ การเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการทำงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การปลดระวางเครื่องมือและโปรแกรมเก่า การจัดการฐานข้อมูล

ความเสี่ยงทางการเงิน การบริหารจัดการทางการเงินมีความสำคัญต่อการดำเนินการภายในองค์กรอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่มีผลต่อการดำเนินขององค์กร ผู้บริหารจะให้ความสนใจต่อความเสี่ยงในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง การวางแผนงบประมาณ รายงานทางการเงิน รายงานทางการเงินบัญชี

ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นเพียงตัวอย่างของความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้น และมีผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร แต่ไม่ว่าความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นนั้นจะมาจากสาเหตุใดก็ตาม ปัจจัยที่เป็นผลกระทบสำคัญของความเสี่ยงภายในองค์กร มาจากสาเหตุหลัก ๒ ประการ คือ คน และ ระบบ ดังนั้น หากผู้บริหารสามารถคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถตรงตามสายงาน ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการทำงานที่เป็นระบบ จะสามารถบริหารจัดการงานด้านความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานอาจเลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องค์กร เช่น

-SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

-PESTLE Analysis เป็นการวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

เป็นขั้นตอนเริ่มต้นสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง ในการกำหนดวัตถุประสงค์ควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้ รวมทั้งควรมีการสื่อสารให้แก่ทุกหน่วยงานรับทราบเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง และผู้กำกับดูแลเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจจะระบุถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร (Risk Appetite) หมายถึง ระดับความเียงในภาพรวมขององค์กรที่หน่วยงานยอมรับเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรเป็นการแสดงเจตนาของผู้บริหารและผู้กำกับดูแลในการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควรคำนึงถึงศักยภาพองค์กรในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Risk Capacity) ขึ้นอยู่กับงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจจะระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ เช่น ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงได้มากที่สุด เป็นต้น

หน่วยงานอาจแสดงนโยบายความเียงที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารระดับรองลงมาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับสำนัก กอง ศูนย์ กลุ่ม หรือนำไปสู่การระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับประเภทความเสี่ยงย่อย

๓. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุความเสี่ยงเป็นขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยงในการระบุเหตุการณ์ หรือปัจจัยที่หน่วยงานเผชิญอยู่หรือแฝงอยู่ในกิจกรรม หรือกระบวนการปฏิบัติงาน โดยเป็นเหตุการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และเหตุการณ์นั้นสามารถส่งผลกระทบทำให้งานไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น ในการระบุความเสี่ยงผู้ประเมินควรทำความเข้าใจ และทราบถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนของงานแต่ละงาน และเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงาน ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่วางไว้ รวมถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างรอบคอบชัดเจน

การระบุความเสี่ยงให้ระบุโดยพิจารณาตามเหตุแห่งความเสี่ยง (Sources of Risk) ที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ กิจกรรม หรือสร้างความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงควรเน้นที่จะระบุปัจจัยเสี่ยงและเหตุการณ์ความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญ ทั้งนี้ ไม่คำนึงถึงมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยครอบคลุมทั้งความเสี่ยงที่อยู่และไม่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือความรับผิดชอบของหน่วยงาน และพิจารณาว่าเหตุการณ์นั้นเกิดได้อย่างไร โดยหน่วยงานควรระบุข้อมูลความเสี่ยง ดังนี้

- เหตุการณ์ความเสี่ยง
- สาเหตุของความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง
- ผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวก

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากัน เพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้ปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) ดูได้จากความถี่ของเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ผลกระทบ (Impact) หรือความรุนแรง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากเพียงใด รุนแรงมากน้อยเพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาจากทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในองค์กร

- การประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) จะไม่มีการระบุค่าของความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข แต่ระบุออกมาเป็นระดับความรุนแรงของความเสียหาย และระดับความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

- การประเมินความเสียหายเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) จะระบุค่าความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข (โดยเฉพาะตัวเงิน) และโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดออกมามนรูปของความน่าจะเป็น (Probability) ซึ่งเป็นรูปตัวเลขเช่นกัน

กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คือ ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ และระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผลจากการดำเนินงาน ซึ่งสามารถกำหนดได้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนการให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย (๐ - ๒๐%)	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก
๒	น้อย	๒-๓ ปีต่อครั้ง	มีโอกาสในการเกิดขึ้นน้อยมาก (มากกว่า ๒๐ - ๔๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง	มีโอกาสในการเกิดขึ้นปานกลาง (มากกว่า ๔๐ - ๖๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นบางครั้ง
๔	สูง	๑-๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง	มีโอกาสในการเกิดขึ้นมาก (มากกว่า ๖๐ - ๘๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า	มีโอกาสในการเกิดขึ้นสูงมาก (มากกว่า ๘๐ - ๑๐๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นประจำ

เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบต่อ			
		ทรัพย์สิน	องค์กร	ค่าเป้าหมาย	ด้านผลประโยชน์ทับซ้อนการให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการสูญเสีย	ไม่ส่งผลกระทบระดับบุคคล	เป้าหมายความสำเร็จต่ำกว่า ๓๐%	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง
๒	น้อย	สูญเสียเล็กน้อย	ส่งผลกระทบในระดับหน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๓๐% - ๔๙.๙๙%	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	สูญเสียปานกลาง	ส่งผลกระทบระดับหน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๕๐% - ๖๙.๙๙%	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๔	สูง	สูญเสียค่อนข้างมาก	ส่งผลกระทบระดับกรม	เป้าหมายความสำเร็จ ๗๐% - ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๕	สูงมาก	สูญเสียมาก	ส่งผลกระทบไปยังภายนอกกรม	เป้าหมายความสำเร็จมากกว่า ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง

ในการประเมินความเสี่ยงควรระบุเหตุผลและข้อมูลประกอบในการประเมินระดับเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนต่อการเลือกระดับความเสี่ยงและใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการประเมินระดับความเสี่ยง

ภายหลังการจัดการความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินระดับของความเสี่ยงทั้งในโอกาสและความรุนแรงที่เกิดขึ้นแล้ว ให้ทำการคำนวณระดับของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ด้วยสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับความรุนแรง}$$

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับ ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)	กลยุทธ์จัดการความเสี่ยง
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง 	ยอมรับความเสี่ยง(มีแผน ควบคุมความเสี่ยง) ,ถ่าย โอนความเสี่ยง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม 	ควบคุมความเสี่ยง (มี แผนควบคุมความเสี่ยง)
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง 	ยอมรับความเสี่ยง(มี มาตรการติดตามเฝ้าระวัง ต่อเนื่อง)
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว 	ยอมรับความเสี่ยง(มี มาตรการติดตามเป็น ระยะๆ)
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า 	ยอมรับความเสี่ยง

ตารางระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

๔.๑ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

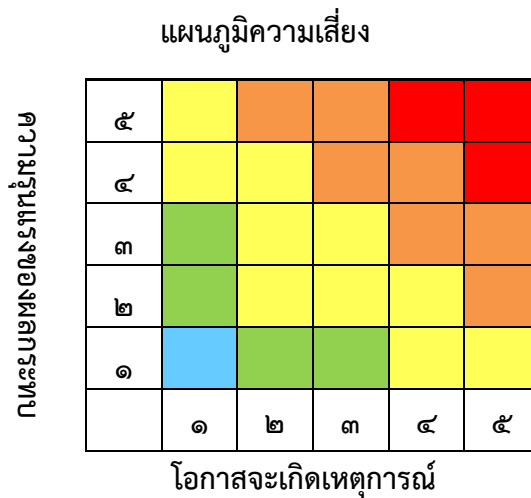
ขั้นตอนในการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

- พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้น มากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

- พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

๔.๓ การจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อพิจารณากำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพัทธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ความรุนแรง/ความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ที่ประเมินได้โดยจัดเรียงลำดับจากระดับต่าง ๆ จากระดับความเสี่ยงน้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก และเลือกความเสี่ยงตามที่กำหนดมาจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงภายหลังจากที่ได้ประเมินความเสี่ยงมาแล้ว เช่น ความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูงมากจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการกำหนดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (zone)

จากแผนภูมิความเสี่ยงจะเห็นได้ว่า ได้มีการจัดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone) ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ซึ่งจะได้เชื่อมโยงไปสู่การควบคุม/การจัดการความเสี่ยงทั้งในปัจจุบัน และที่จะได้มีการกำหนดเพิ่มเติมตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับน้อยมาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับน้อย	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปานกลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยงให้มีความสำคัญในระดับรอง

ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการ โดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการ ความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับที่สูงกว่า และ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการ ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง
-------------	--	--	---

๕. การจัดการความเสี่ยง /การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

เป็นกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นในการตัดสินใจที่จะจัดการความเสี่ยง เนื่องจากเป็นขั้นตอนการระบุทางเลือกสำหรับการจัดการ ความเสี่ยงหลังจากผู้ประเมินได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแล้ว ผู้ประเมินจะต้องประเมินวิธีการ จัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และ ต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้ประเมินอาจ ต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบ ของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance) โดยหน่วยงานสามารถพิจารณาเลือก วิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง ได้แก่

๑) การปฏิเสธความเสี่ยง/การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการหลีกเลี่ยงหรือ ปฏิเสธกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และหน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความ เสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมที่สามารถ ยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

๒) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือ ควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) หมายถึง การลด โอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม เพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุการณ์ เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

๓) การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน/การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทาง การเงิน

๔) การโอนความเสี่ยง อาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้/ไม่ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ

๕) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับโดยไม่ต้องดำเนินการจัดการความ เสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมากกว่า ประโยชน์ที่ได้รับ การไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับ ความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นจะเกิดน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

๖) ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้ง เตือน/การดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

๗) การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยระบุบุคคลและ วิธีการดำเนินการที่ชัดเจน

๘) การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบ เชิงบวกกับองค์กร

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานและการประกอบกิจกรรมของหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายกลยุทธ์ขององค์กร เป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยป้องกันและบ่งชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์องค์กร สำหรับกิจกรรมการควบคุมนั้นแต่ละองค์กรอาจจะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปขึ้นกับนโยบายการบริหาร การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และวัฒนธรรมขององค์กร ทั้งนี้ กิจกรรมการควบคุมแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control)
- การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control)
- การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)
- การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective control)

เมื่อมีการพิจารณาวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุมตามมาตรฐานและแนวคิดของ COSO พบว่ามีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ คือ

๑) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กร

๒) ความเชื่อถือได้ของรายงานการเงิน เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญที่แสดงให้เห็นสถานะขององค์กร ซึ่งมีความเกี่ยวข้องที่จะสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนถึงความเข้มแข็งขององค์กรที่เกิดจากการวางนโยบาย การดำเนินการ และการควบคุมติดตามผลที่ดี

๓) การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันภาครัฐให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้เกิดการดูแลบริหารบ้านเมืองที่ดี การควบคุมภายในจึงเข้ามามีบทบาทสำหรับรัฐที่จะควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

การสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยเข้าใจและมีข้อมูลความเสี่ยงของโครงการทางเลือกในการลดปัญหาความเสี่ยง ข้อมูลความเสี่ยงในลักษณะต่างๆ และทำการตัดสินใจได้ดีที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของแต่ละโครงการ ซึ่งการติดต่อสื่อสารและเอกสารที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อความสำเร็จของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ลักษณะของการสื่อสารควรจะมีการติดต่อสื่อสารกันในลักษณะที่เปิดเผย และกระตุ้นให้เกิดการพูดคุยทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และควรมีเอกสารแบบฟอร์มหรือคู่มือการปฏิบัติงานเผยแพร่สร้างความเข้าใจ เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์องค์กร การชี้แจงทำความเข้าใจต่อบุคลากรทุกคนถึงความรับผิดชอบต่อกระบวนการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้เกิดการยอมรับในกระบวนการและนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และเพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การติดตามการบริหารความเสี่ยงทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๒) การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์

บทที่ ๓

การบริหารจัดการความเสี่ยง

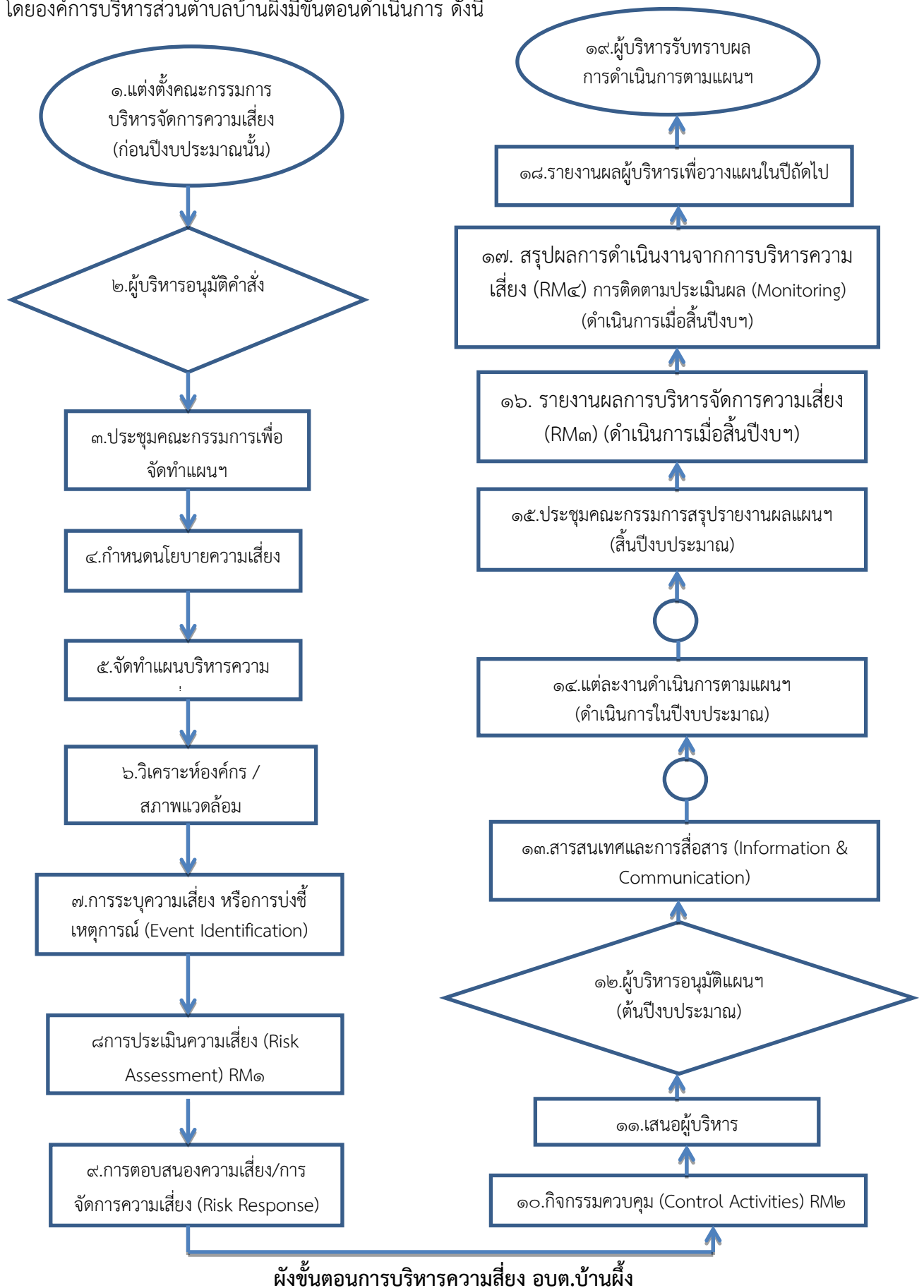
ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์การที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์การต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินของคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาตรฐาน COSO

การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๘ ประการ ซึ่งครอบคลุมแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
๓. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
๕. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)
๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์องค์กร /สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖๖ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

๑/๑) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่น ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะ จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

๗) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา ๖๘ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖

การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ของตำบลบ้านฝาง ซึ่งเป็นการประเมินสถานภาพ “ปัจจุบันตำบลบ้านฝางมีจุดที่จะต้องการพัฒนา” เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานต่อไปในอนาคตในการพัฒนาความเจริญได้ดังต่อไปนี้

๑. จุดแข็ง (Strength) มีดังนี้

๑.๑. เป็นตำบลขนาดใหญ่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากสามารถผลิตพืชผลทางการเกษตรได้หลากหลาย

๑.๒. มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ลำห้วย หนอง ฝายน้ำล้น ในตำบลหลายแห่งเหมาะสำหรับการกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร และมีสถานีสูบน้ำในพื้นที่

๑.๓ เป็นต้นแบบการบริหารจัดการน้ำด้วยการเติมน้ำด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดินปิด-เปิด

๑.๔ มีตลาดขนาดใหญ่ อบต.บ้านผึ้ง ซึ่งเป็นตลาดใหญ่และสามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้าขายสินค้าในตำบลและตำบลใกล้เคียง

๑.๕ มีผลิตภัณฑ์จากกลุ่มสตรี และกลุ่มอาชีพที่มีคุณภาพหลายอย่าง เช่น กลุ่มทอผ้าพื้นเมือง บ้านหนองปลาตุก กลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ กลุ่มอุตสาหกรรมรากไม้บ้านนาโพธิ์ กลุ่มจักสานแข่งปลาทุ บ้างวัง กระแส กลุ่มจักสานไม้ไผ่บ้านน้อยนาคำ หมู่ที่ ๑๙ กลุ่มจักสานตะกร้าพลาสติก บ้านเทพพนม หมู่ที่ ๘ และ หนองคำไผ่ หมู่ที่ ๑๓ และมีการรวมกลุ่มความเข้มแข็งของชุมชน

๑.๖ มีพื้นที่ติดถนนเส้นทางหลักในการขนส่งสินค้าไปยังสะพานมิตรภาพ ๓ (นครพนม-คำม่วน) เป็นสะพานเชื่อมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นจุดเชื่อมเส้นทางคมนาคมทางบกของไทย-ลาว-เวียดนาม และจีนตอนใต้ (ถนน R๘)

๑.๗ เป็นพื้นที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๑.๘ พื้นที่ใกล้สนามบิน และสะดวกต่อการเดินทาง

๑.๙ มีกลุ่มแกนนำชุมชนที่เข้มแข็ง บูรณาการร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน รวมทั้งส่วนราชการภายในตำบล

๑.๑๐ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๒. จุดอ่อน (Weakness)

๒.๑. เกษตรกรไม่มีความรู้ทางวิชาการ และขาดนักวิชาการมาส่งเสริมในเรื่องการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้เกิดมูลค่า

๒.๒ แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ในตำบลยังไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ปริมาณมากตลอดทั้งปีทำให้ช่วงหน้าแล้งขาดน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓ กลุ่มอาชีพต่างๆ มีมากแต่ยังไม่มี ความเข้มแข็งขาดความต่อเนื่อง จึงทำให้อำนาจในการต่อรองตลาดน้อยลง

๒.๔ ประชาชนในตำบลยังไม่ให้ความสำคัญของการรวมกลุ่ม ยังติดการทำอาชีพแบบบ้านใครบ้านมัน ทำให้อำนาจในการต่อรองกับตลาดไม่มี

๒.๕ ประชาชนในตำบลยังไม่สนใจและไม่ค่อยให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ซึ่งแผนถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมของตำบล

๒.๕ เส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อระหว่างตำบล อำเภอยังไม่ค่อยสะดวก

๒.๖ ขาดงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรมและการดำเนินการต่างๆ

๒.๗ พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่ไม่มีไฟฟ้าเข้าถึง ทำให้การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรค่อนข้างทำได้ยากและไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

๓. โอกาส (Opportunity) มีดังนี้

๓.๑ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

๓.๑ นโยบายรัฐบาลในการประกาศกำหนดเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๒

๓.๒ ตำบลบ้านผึ้ง เป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่จะมายังจังหวัดนครพนม เป็นโอกาสที่นักท่องเที่ยวจะแวะชมการท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชนได้

๓.๓ นโยบายจังหวัดนครพนมส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๓.๓ มีหน่วยงานราชการเข้ามาช่วยเหลือและเป็นพี่เลี้ยงในการรวมกลุ่มอาชีพ และกลุ่มการท่องเที่ยวหลายๆ กลุ่มอาชีพทำให้สามารถรองรับการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมได้

๓.๕ จังหวัดนครพนมมียุทธศาสตร์ส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. อุปสรรค (Theat) มีดังนี้

๔.๑ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จำทำให้แรงงานเสรีต่างๆ และคนเข้ามาในพื้นที่เพิ่มขึ้น ทำให้ยากต่อการดูแลในเรื่องบริการสาธารณะต่างๆ

๔.๒ เมื่อมีหน่วยงานราชการเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการส่งเสริมด้านอาชีพต่างๆ แต่ยังไม่มิตลาดรองรับสินค้า

๔.๓ นโยบายรัฐบาลในการประกาศกำหนดเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๒ จะทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น สร้างผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๔.๔ จังหวัดนครพนมเป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย และอาจเป็นทางผ่านของเครือข่ายอาชญากรรมระหว่างประเทศ

๔.๕ การแข่งขันในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวิถีและเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดมีจำนวนมาก เนื่องจากจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดแห่งวัฒนธรรมและชนเผ่า

๔.๖ กฎหมาย ระเบียบ สั่งการต่างๆ ที่มีมากมายทำให้เป็นข้อจำกัดให้หน่วยงานราชการเข้าช่วยเหลือหรือส่งเสริมประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง

วิสัยทัศน์

“ตำบลเข้มแข็งด้วยการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม สู่เมืองน่าอยู่คู่คุณภาพชีวิตดี แหล่งบริหารจัดการน้ำต้นแบบ พัฒนาเศรษฐกิจ เกษตรวิถีใหม่”

พันธกิจ

“พัฒนาตำบลให้มีความเข้มแข็งโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมและหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีหลุดพ้นจากความยากจน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ยกระดับและพัฒนาให้ประชาชนเป็นเกษตรกรวิถีใหม่ เพื่อเพิ่มรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจตำบล”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๒. การพัฒนาเกษตรวิถีใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต
๔. การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
๕. การพัฒนาการจัดการภาครัฐ การเมือง การบริหาร

กลยุทธ์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง มีกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อไปถึง วิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์ที่วางไว้โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินการจำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์ : ประชาชนได้รับบริการสาธารณะและมีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ครบถ้วนทั่วถึงรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว พัฒนาสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ให้เกิดความปลอดภัย รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา/แผนงาน

๑. ก่อสร้าง /ซ่อมแซม /ปรับปรุง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก/ ถนนลูกรัง /ถนนแอสฟัลติก
๒. ก่อสร้าง/ซ่อมแซม/ปรับปรุง ระบบระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย
๓. ขยายเขตไฟฟ้า ติดตั้งไฟส่องสว่าง พลังงานทางเลือก
๔. ก่อสร้าง ปรับปรุง ขยาย ระบบประปา
๕. ก่อสร้าง / ปรับปรุง งานโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ
๖. ก่อสร้างงานสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
๗. ติดตั้งไฟกระพริบ สัญญาณจราจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒. การพัฒนาเกษตรวิถีใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ : ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำเกษตร ผลผลิตมีมาตรฐานปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

: พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรให้เกิดความสมดุลของระบบการบริหารจัดการน้ำ

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา/แผนงาน

๑. พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนอง ฝายและพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บ รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำได้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

๒. ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร บ่อบาดาลพลังงานทางเลือก เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตร

๓. บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ โดยดำเนินการให้มีความสมดุลระหว่างการใช้ทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

๔. พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรแปลงใหญ่

๕. สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๖. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

๗. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการตลาดรวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูปผลิตสินค้า

๘. ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกในการทำเกษตร

๙. พัฒนาการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการเป็นเกษตรวิถีใหม่

๑๐. ส่งเสริมอาชีพเกษตรทางเลือก

๑๑. ส่งเสริม ต่อยอดอาชีพเกษตรสู่การยกระดับรายได้

๑๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑๓. อนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ขุดลอกคูคลอง ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ และพัฒนาแหล่งน้ำตามพระราชดำริ

๑๔. พื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ต้นน้ำ โดยกำหนดและทำเครื่องหมายแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่านอกเขตอนุรักษ์ให้ชัดเจน ส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ป่าปลูก และป้องกันการบุกรุก เพื่อรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รวมถึงการอนุรักษ์พื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม และคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์ : ประชาชนได้รับการพัฒนาทุกช่วงวัย คุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้สังคมมีสุขและความเป็นเมืองน่าอยู่

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา/แผนงาน

๑. การพัฒนาด้านการศึกษา
๒. การพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา
๓. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสวัสดิการสงเคราะห์ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง
๔. การสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
๕. การพัฒนาด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ สร้างสังคมสุขภาพดี
๖. การป้องกันและระงับโรคติดต่อ
๗. การพัฒนา ป้องกัน และส่งเสริมการบริหารจัดการขยะชุมชน
๘. การพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๙. การส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน
๑๐. ส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
๑๑. ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ร่วมบูรณาการภาคส่วนในการดำเนินการ
๑๒. สนับสนุน ส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ
๑๓. การพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ในการเป็นประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔. การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ : ประชาชนในตำบลบ้านผึ้งมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบกิจการในชุมชน การเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา/แผนงาน

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนากลุ่มอาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE)
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs ธุรกิจ Startup และวิสาหกิจชุมชน ผลิตสินค้า อูปโภคบริโภคในพื้นที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม โดยเน้นการใช้วัตถุดิบในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนความรู้ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม การพัฒนาช่องทางการตลาดในต้นทุนที่ต่ำโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น e-Commerce, e-Marketing เป็นต้น

๓. ส่งเสริมอาชีพทางเลือกเพื่อยกระดับรายได้
๔. ส่งเสริม พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
๕. ส่งเสริม พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีใหม่
๖. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในชุมชน
๗. การส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน
๘. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลงานประเพณีประจำหมู่บ้านในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่างๆ
๙. โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยว กลุ่มหน่วยงานราชการในการเป็นสถานที่ศึกษาดูงาน เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ และแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน
๑๐. พัฒนาแบรนด์สินค้าและสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่างๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยว การต้อนรับคณะหน่วยงานศึกษาดูงาน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
๑๑. ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมาย เฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มส่วนราชการ กลุ่มสถานศึกษา กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕. การพัฒนาการจัดการภาครัฐ การเมือง การบริหาร

เป้าประสงค์: มุ่งเน้นการพัฒนาและเพิ่มสมรรถนะบุคลากร กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ บูรณาการระบบบริหารจัดการภาครัฐสู่การเป็น Thailand ๔.๐ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา/แผนงาน

๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการเพื่อให้บริการประชาชน
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
๓. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล
๔. ส่งเสริมการบริหารงานภาครัฐให้มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยส่งเสริมให้ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคม ร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๕. ส่งเสริมบุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต มีการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่าง เป็นระบบแบบบูรณาการ
๖. พัฒนาการตราข้อบัญญัติตำบลเพื่อให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดยมีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย
๗. ส่งเสริมการบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
๘. พัฒนาระบบรับเรื่องและแก้ไขปัญหาร้องทุกข์ของประชาชน
๙. พัฒนาระบบฐานข้อมูล และพัฒนาบุคลากรภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. การพัฒนา ปรับปรุงแนวเขตตำบล
๑๑. กระจ่ายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน

๑๒. การพัฒนาการบริหารเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

แผนอัตรากำลังองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง กำหนดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๖ ส่วนราชการ ได้แก่

- ๑) สำนักงานปลัด
- ๒) กองคลัง
- ๓) กองช่าง
- ๔) กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- ๕) กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

๖) หน่วยตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบอัตรากำลังข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง ทั้งสิ้น ๑๐๐ อัตรา ดังนี้

๑) พนักงานส่วนตำบล	จำนวน	๓๕ คน
๒) ครูผู้ดูแลเด็ก/ครู	จำนวน	๑๔ คน
๓) ลูกจ้างประจำ	จำนวน	๑ คน
๔) พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน	๒๖ คน
๕) พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน	๒๔ คน

๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กรเป็นการให้นโยบายเพื่อให้ทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงและได้รับความเห็นชอบโดยคณะกรรมการ

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางได้ตระหนักและยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางมีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest)

๒.๑ โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

๒.๑.๑ ด้านปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

๒.๑.๒ ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร

๒.๑.๓ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็นหรือการเก็บสถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศในการให้บริการประชาชน

๒.๑.๔ ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

๒.๒ กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒.๓ ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากลเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลตัวอย่างรวมถึงการมุ่งเน้นให้ บรรล่วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๒.๔ มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลและสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหาร ความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การระบุความเสี่ยง หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรม เป็นการพิจารณาว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงาน กิจกรรมและกระบวนการที่ได้ปฏิบัติอยู่ทั้งในส่วนของงานตามภารกิจประจำและงานตามนโยบายว่าตอบสนอง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงคาดคะเนผลผลิตและ

ผลลัพธ์ของแต่ละงานกิจกรรมว่าจะเกิดผลในทางใดโดยพิจารณาได้จากกระบวนการหรือกิจกรรมที่มีความสำคัญของข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตและจากการระดมความคิดเห็นของบุคลากรภายในหน่วยงาน จากนั้นระบุปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง ทั้งนี้ในการระบุความเสี่ยงจะต้องพิจารณาแหล่งที่มาของปัจจัยเสี่ยงทั้ง ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายใน และภายนอก

ปัจจัยเสี่ยงภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรม องค์กร นโยบายการบริหารจัดการ กระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยงภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ภาวะการแข่งขัน กระแสสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเมือง สภาวะเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวทางในการระบุความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง มีดังนี้

๑. ศึกษา และพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ โดยพิจารณาทั้งปัจจัยทั้งภายในและภายนอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. พิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง สรุปประเด็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และสาเหตุของเหตุการณ์หรือความเสี่ยงดังกล่าว ให้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อหารือร่วมกัน หากเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงลบถือเป็นความเสี่ยงที่ต้องประเมินและจัดการความเสี่ยงนั้น สำหรับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงบวกเป็นโอกาส ซึ่งควรนำไปพิจารณาอีกครั้งในกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ต้องระบุสาเหตุของความเสี่ยงด้วยทุกครั้ง โดยระบุให้ครบทุกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อให้สามารถกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงให้ได้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง และสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. พิจารณาประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๖ ด้าน ดังนี้

๓.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจทาง หรือ ภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจากการเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ใช้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจากการกระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

๓.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงเนื่องจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

๓.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะและการดำเนินงานทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง จนกระทบการดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องมาจากการขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงิน ได้อย่างถูกต้อง

๓.๔ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสัญญา และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น การทุจริต การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๓.๕ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๖ ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป็นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากัน เพื่อกำหนดมาตรการตอบโต้ปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย ๒ มิติ ดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) ดูได้จากความถี่ของเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ผลกระทบ (Impact) หรือความรุนแรง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นองค์กรจะได้รับผลกระทบมากเพียงใด

รุนแรงมากน้อยเพียงใด

๔.๑ กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คือ ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ และระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผลจากการดำเนินงาน ซึ่งสามารถกำหนดได้ ๕ ระดับ ดังนี้

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง	โอกาสเกิดน้อยกว่า ๒๐-๓๙%	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยมากในช่วงระยะเวลาของงาน
๒	น้อย	๓ ปีต่อครั้ง	โอกาสเกิด ๒๐ - ๓๙%	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยในช่วงระยะเวลาของงาน
๓	ปานกลาง	๒ ปีต่อครั้ง	โอกาสเกิด ๔๐ - ๖๙%	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเป็นบางครั้งในช่วงระยะเวลาของงาน
๔	สูง	เกิดขึ้นทุกปี	โอกาสเกิด ๗๐ - ๙๐%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๕	สูงมาก	เกิดขึ้นทุก ๖ เดือนหรือมากกว่านั้น	มีโอกาสดังเกิด มากกว่า ๙๐%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นประจำ

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบต่อ			
		ทรัพย์สิน	องค์กร	ค่าเป้าหมาย	ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการ สูญเสีย	ไม่ส่งผลเลย หรือส่งผล กระทบระดับบุคคล	เป้าหมายความสำเร็จ ต่ำกว่า ๓๐%	สร้างความไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง
๒	น้อย	สูญเสีย เล็กน้อย	ส่งผลกระทบในระดับ หน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๓๐% - ๔๙.๙๙%	สร้างความไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	สูญเสียปาน กลาง	ส่งผลกระทบระดับ หน่วยงาน	เป้าหมายความสำเร็จ ๕๐% - ๖๙.๙๙%	สร้างบรรยากาศในการ ทำงานที่ไม่เหมาะสม
๔	สูง	สูญเสีย ค่อนข้างมาก	ส่งผลกระทบไปยังทั้งใน หน่วยงานและภายนอก	เป้าหมายความสำเร็จ ๗๐% - ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ ร้ายแรง
๕	สูงมาก	สูญเสียมก	ส่งผลกระทบไปยัง ภายนอก	เป้าหมายความสำเร็จ มากกว่า ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง

ในการประเมินความเสี่ยงควรระบุเหตุผลและข้อมูลประกอบในการประเมินระดับเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนต่อการเลือกระดับความเสี่ยงและใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการประเมินระดับความเสี่ยง ภายหลังการจัดการความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินระดับของความเสี่ยงทั้งในโอกาสและความรุนแรงที่เกิดขึ้น แล้วให้ทำการคำนวณระดับของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ด้วยสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับความรุนแรง}$$

ระดับ ความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ตารางระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

ลำดับ ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๔	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๕ - ๑๙ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๑๐ - ๑๔ คะแนน	เหลือง
๒	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๕ - ๙ คะแนน	เขียว
๑	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑-๔ คะแนน	ฟ้า

๔.๒) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

ขั้นตอนในการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

- พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔.๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

๔.๔) การจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อพิจารณากำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ความรุนแรง/ความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ที่ประเมินได้โดยจัดเรียงลำดับจากระดับต่าง ๆ จากระดับความเสี่ยงน้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก และเลือกความเสี่ยงตามที่กำหนดมาจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงภายหลังจากที่ได้ประเมินความเสี่ยงมาแล้ว เช่น ความเสี่ยงที่มีระดับสูงมาก และสูง มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ระดับความรุนแรง/ผลกระทบ	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความเสี่ยง/ความเป็นไปได้ที่จะเกิด

แผนภูมิความเสี่ยง

ตารางแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Map)

ระควมร่นร่ง ผลกรทบ	โอกาสท่งเกดควมเส่ง				
	๑ = น้อยมาก	๒=น้อย	๓=ปานกลาง	๔=สูง	๕=สูงมาก
๕=สูงมาก	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔=สูง	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓=ปานกลาง	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒=น้อย	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑ = น้อยมาก	๑	๒	๓	๔	๕

หมายเหตุ:ระดับความเสี่ยง = ค่าระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ค่าระดับของผลกระทบความเสี่ยง

จากแผนภูมิความเสี่ยงจะเห็นได้ว่า ได้มีการจัดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone) ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ซึ่งจะได้เชื่อมโยงไปสู่การควบคุม/การจัดการความเสี่ยงทั้งในปัจจุบัน และที่จะได้มีการกำหนดเพิ่มเติมตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับน้อยมาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้ว ให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับน้อย	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้ว ให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปานกลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการ โดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับรอง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการ โดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับที่สูงกว่า และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)

๕.๑) การประเมินผลการจัดการความเสี่ยง การควบคุมที่มีอยู่ เป็นการประเมินกิจกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร/หน่วยงาน ซึ่งกิจกรรมการควบคุมดังกล่าว หมายถึง กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการสอดคล้องกับทิศทางที่ต้องการ สามารถช่วยป้องกันและชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ได้

หลังจากประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การวิเคราะห์การจัดการหรือควบคุมเดิมที่มีอยู่ก่อนว่าได้มีการจัดการควบคุมเพื่อช่วยลดความเสี่ยงไว้อย่างไร รวมทั้ง พิจารณาด้วยการจัดการหรือควบคุมที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ได้มีการนำมาปฏิบัติด้วยหรือไม่ และได้ผลเป็นอย่างไร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ดำเนินการภายหลังจากการที่ได้ระบุระดับความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ให้นำความเสี่ยงมาประเมินผลการควบคุมและการจัดการที่มีอยู่ว่ามีประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่ และสามารถลดหรือควบคุมความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ต้องปรับปรุง ดังนี้

- กรณีเพียงพอ หมายถึง ลด/ควบคุมความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้
- กรณีต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถลด/ควบคุมความเสี่ยงได้

๕.๒) การจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยพิจารณาต้นทุนการจัดการความเสี่ยงและผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยมีทางเลือกที่จะจัดการกับความเสี่ยงอยู่ด้วยกัน ๘ วิธี ได้แก่

๑) การปฏิเสธความเสี่ยง/การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และหน่วยงานไม่สามารถยอมรับได้ การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

๒) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือ ควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม เพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการร่วมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

๓) การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน/การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน

๔) การโอนความเสี่ยง อาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้/ไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ

๕) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับโดยไม่ต้องดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

๖) ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน/การดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

๗) การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสียหายขึ้น โดยระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน

๘) การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับองค์กร

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานและการประกอบกิจกรรมของหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายกลยุทธ์ขององค์กร เป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยป้องกันและบ่งชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์องค์กร สำหรับกิจกรรมการควบคุมนั้นแต่ละองค์กรอาจจะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปขึ้นกับนโยบายการบริหาร การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และวัฒนธรรมขององค์กร ทั้งนี้ กิจกรรมการควบคุมแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control)
- การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control)
- การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)
- การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective control)

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

การสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยเข้าใจและมีข้อมูลความเสี่ยงของโครงการทางเลือกในการลดปัญหาความเสี่ยง ข้อมูลความเสี่ยงในลักษณะต่างๆ และทำการตัดสินใจได้ดีที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของแต่ละโครงการ ซึ่งการติดต่อสื่อสารและเอกสารที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อความสำเร็จของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ลักษณะของการสื่อสารควรจะมีการติดต่อสื่อสารกันในลักษณะที่เปิดเผย และกระตุ้นให้เกิดการพูดคุย ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และควรมีเอกสารแบบฟอร์มหรือคู่มือการปฏิบัติงานเผยแพร่สร้างความเข้าใจ เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์องค์กร การชี้แจงทำความเข้าใจต่อบุคลากรทุกคนถึงความรับผิดชอบต่อกระบวนการบริหารความเสี่ยง จะช่วยให้เกิดการยอมรับในกระบวนการและนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

การสื่อสารและการรายงาน ตามนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาข้อมูลที่จะนำมาบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกัน ทั้งวัตถุประสงค์ในแต่ละระดับและและการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งนี้ สามารถเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ได้หลายวิธีการ ดังนี้

๑. พิจารณาข้อมูลกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. พิจารณาว่าโครงการที่จัดทำขึ้นในงบประมาณตอบสนองยุทธศาสตร์ใด กลยุทธ์แผนงาน แนวทางการพัฒนาใดตามที่กำหนดในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติในงบประมาณ

๓. พิจารณางานประจำตามหน้าที่ โครงการและภารกิจของสำนัก/กอง ที่กำหนดในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานตามที่ปรากฏในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติในงบประมาณ

๔. พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ตัวชี้วัด (ถ้ามี) และเป้าหมายของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่สนับสนุนยุทธศาสตร์

๕. ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงแต่ละประเภทตามที่กำหนดและปัจจัยเสี่ยง โดยการระบุความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใดตามที่กำหนด

๖. กำหนดวิธีการตอบสนองความเสี่ยงตามความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้
๗. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับความเสี่ยงที่ยังยอมรับไม่ได้หรือต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนงาน/กิจกรรม/ขั้นตอน/การปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาการดำเนินงาน
๘. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา (ถ้ามี) ตามที่ได้กำหนดนโยบายการติดตามไว้ เช่น รายไตรมาส เป็นต้น
๙. รายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อผู้บริหารให้รับทราบ
๑๐. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยสรุปผลการดำเนินงานภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ววาระความเสี่ยงปัจจุบันอยู่ในระดับใด จำเป็นจะต้องนำไปดำเนินการในในปีงบประมาณต่อไปหรือไม่อย่างไร
๑๑. รายงานสรุปผลต่อผู้บริหารให้รับทราบ

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และเพื่อให้ทราบว่าความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การติดตามการบริหารความเสี่ยงทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงที และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๒) การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์

ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการติดตามและทบทวน ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข โดยจะติดตามเป็นรอบ ๖ และ ๑๒ เดือน ตามที่องค์กรเห็นความเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการบริหารความเสี่ยงนั้นมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสาเหตุของความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จ ความรุนแรงของผลกระทบ วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ

๑) เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมกับวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่

๒) เป็นการติดตามความคืบหน้าของมาตรการที่เป็นการทำเพิ่มเติมว่าแล้วเสร็จตามกำหนดหรือไม่ สามารถลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ วิธีการจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ผู้บริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้จัดทำโดยกำหนดติดตามในการรายงาน นอกจากจะรายงานตามแบบฟอร์มที่กำหนดแล้ว ต้องมีการติดตามผลจากการปฏิบัติงานและการบริหารงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดด้วย

๓) เป็นการทบทวนแผนและรายงานผลผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยวิเคราะห์และประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมหรือการจัดการที่ได้มีการดำเนินการในงวดที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ ถ้ายังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ หรือพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น จากการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม วิธีการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อใช้ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในงวดถัดไป

ทั้งนี้ การพิจารณาแผนงาน โครงการ ภารกิจงาน กิจกรรม ก่อนการดำเนินการอาจพิจารณา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามภารกิจที่มีความสำคัญ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา เพื่อพิจารณา คัดเลือกแผนงาน/โครงการ เพื่อนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยวิเคราะห์จากสำคัญของแผนงาน/โครงการ เช่น โครงการเชิงยุทธศาสตร์, โครงการ Flagship , โครงการตามนโยบายที่สำคัญ, โครงการที่มี งบประมาณสูง เป็นต้น โดยการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา คัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญ เช่น ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย (แผนงาน/โครงการสำคัญ) ตามยุทธศาสตร์องค์กร จำนวนวงเงินงบประมาณ เป็นต้น เพื่อคัดกรองเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ในขั้นต้นก่อน แต่ทั้งนี้หากดำเนินการเช่นนี้ แผนงาน โครงการ ภารกิจงาน กิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ การพิจารณาจะต้องดำเนินการให้อยู่ในระบบประเมินผลการควบคุมภายในด้วย เพื่อให้ครอบคลุมในการ พิจารณาถึงความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

บทที่ ๔

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยจากรายประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง ได้ร่วมกับผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง วิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาประเด็นความเสี่ยงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา และระบุประเด็นปัญหาความเสี่ยงที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคต เพื่อกำหนดมาตรฐานหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการควบคุมความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและสูงมาก ให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝางมียุทธศาสตร์การพัฒนา ๕ ด้าน ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ตำบลเข้มแข็งด้วยการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม สู่เมืองน่าอยู่คุณภาพชีวิตดี แหล่งบริหารจัดการน้ำต้นแบบ พัฒนาเศรษฐกิจ เกษตรวิถีใหม่”

พันธกิจ

“พัฒนาตำบลให้มีความเข้มแข็งโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมและหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีหลุดพ้นจากความยากจน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีแหล่งน้ำเพียงพอต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ยกระดับและพัฒนาให้ประชาชนเป็นเกษตรกรวิถีใหม่ เพื่อเพิ่มรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจตำบล”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๒. การพัฒนาเกษตรวิถีใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต
๔. การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
๕. การพัฒนาการจัดการภาครัฐ การเมือง การบริหาร

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	(๕) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๖) งบประมาณ (บาท)	(๗) วัตถุประสงค์	(๘) ตัวชี้วัด	(๙) เป้าหมาย
๐๑-๐๖-L-๐๑	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการขยายเขตไฟฟ้าสู่ไร่นาบ้านหนองปลาตุก หมู่ ๑๘	๔๐๐,๐๐๐	เพื่อขยายเขตไฟฟ้าให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้เพียงพอ	เขตไฟฟ้าได้รับการขยาย ประชาชนมีไฟฟ้าใช้เพิ่มขึ้น	ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ ขยายพื้นที่เพื่อการประกอบอาชีพได้
๐๑-๐๙-O-๐๒	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการต่อเติมอาคารพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เด็กและผู้พิการ	๕๐๐,๐๐๐	เพื่อให้มีสถานที่ให้บริการประชาชนได้สะดวกขึ้น	ก่อสร้างตามแบบที่ อบต. กำหนด	มีสถานที่รับบริการ ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ประชาชนได้รับความสะดวก
๐๑-๐๙-O-๐๓	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการก่อสร้างเมรุ บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	๖๐๐,๐๐๐	เพื่อใช้เป็นสถานที่ประกอบฌาปนกิจ	ก่อสร้างตามแบบ ที่ อบต. กำหนด	หมู่บ้านมีเมรุไว้ใช้ในการประกอบฌาปนกิจ ลดการตัดไม้ได้
๐๑-๐๙-O-๐๔	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์กับถังประปา บ้านนาโพธิ์ หมู่ ๑๗	๔๒๑,๔๐๐	เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจ่ายค่ากระแสไฟฟ้า	ระบบโซล่าเซลล์ ตามแบบที่ อบต.กำหนด ได้มาตรฐาน	ลดค่าใช้จ่ายในการจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าได้
๐๑-๐๙-O-๐๕	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลติกคอนกรีต บ้านนาโพธิ์ หมู่ ๑๒	๕๐๐,๐๐๐	เพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรของประชาชน	ก่อสร้างถนนตามแบบ ได้มาตรฐาน ประชาชนสัญจรปลอดภัย	ประชาชนได้รับความสะดวก
๐๑-๐๙-O-๐๖	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลติกคอนกรีต บ้านวังกระแจะ หมู่ ๓	๕๐๐,๐๐๐	เพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรของประชาชน	ก่อสร้างถนนตามแบบ ได้มาตรฐาน ประชาชนสัญจรปลอดภัย	ประชาชนได้รับความสะดวก

แบบ บส. ๑

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	(๕) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๖) งบประมาณ (บาท)	(๗) วัตถุประสงค์	(๘) ตัวชี้วัด	(๙) เป้าหมาย
๐๑-๐๙-๐-๐๗	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการเสริมผิวจราจรแอส ฟัลติกคอนกรีต บ้านวัง กระแสะ หมู่ ๔	๔๙๙,๓๐๐	เพื่ออำนวยความสะดวกใน การสัญจรของประชาชน	ก่อสร้างถนนตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชนสัญจร ปลอดภัย	ประชาชนได้รับความ สะดวก
๐๑-๐๙-๐-๐๘	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการเสริมผิวจราจรแอส ฟัลติกคอนกรีต บ้านเทพ พนม หมู่ ๘	๕๐๐,๐๐๐	เพื่ออำนวยความสะดวกใน การสัญจรของประชาชน	ก่อสร้างถนนตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชนสัญจร ปลอดภัย	ประชาชนได้รับความ สะดวก
๐๑-๐๙-๐-๐๙	ยุทธศาสตร์ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	โครงการเสริมผิวจราจรแอส ฟัลติกคอนกรีต บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	๕๐๐,๐๐๐	เพื่ออำนวยความสะดวกใน การสัญจรของประชาชน	ก่อสร้างถนนตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชนสัญจร ปลอดภัย	ประชาชนได้รับความ สะดวก
๐๒-๑๐-๐-๑๐	ยุทธศาสตร์การพัฒนา เกษตรวิถีใหม่ใส่ใจ สิ่งแวดล้อมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	โครงการขุดลอกหนองเรือ บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	๔๘๙,๙๐๐	เพื่อกักเก็บน้ำใช้เพื่อ การเกษตร	ขุดลอกตามแบบ ,สามารถกัก เก็บน้ำได้ ประชาชนมีรายได้ เพิ่มขึ้น	ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อ การเกษตรเพียงพอ ผลผลิตเพิ่มขึ้น
๐๒-๑๐-๐-๑๑	ยุทธศาสตร์การพัฒนา เกษตรวิถีใหม่ใส่ใจ สิ่งแวดล้อมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	โครงการขุดลอกห้วยแล้ง น้อย บ้านดอนม่วง หมู่ ๙	๔๙๙,๘๐๐	เพื่อกักเก็บน้ำใช้เพื่อ การเกษตร	ขุดลอกตามแบบ ,สามารถกัก เก็บน้ำได้ ประชาชนมีรายได้ เพิ่มขึ้น	ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อ การเกษตรเพียงพอ ผลผลิตเพิ่มขึ้น
๐๒-๑๐-๐-๑๒	ยุทธศาสตร์การพัฒนา เกษตรวิถีใหม่ใส่ใจ สิ่งแวดล้อมตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	โครงการขุดลอกห้วยฮ่อ โคก บ้านผึ้ง หมู่ ๒	๕๐๐,๐๐๐	เพื่อกักเก็บน้ำใช้เพื่อ การเกษตร	ขุดลอกตามแบบ ,สามารถกัก เก็บน้ำได้ ประชาชนมีรายได้ เพิ่มขึ้น	ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อ การเกษตรเพียงพอ ผลผลิตเพิ่มขึ้น

แบบ บส. ๑

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	(๕) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๖) งบประมาณ (บาท)	(๗) วัตถุประสงค์	(๘) ตัวชี้วัด	(๙) เป้าหมาย
๐๓-๐๔-๐-๑๓	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต	อุดหนุนโครงการตามแนว พระราชดำริด้านสาธารณสุข หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน ๆ ละ ๓ โครงการ รวม ๖๙ โครงการ	๔๖๐,๐๐๐	เพื่อดำเนินโครงการตาม แนวพระราชดำริด้าน สาธารณสุข	ร้อยละ ๘๕ สามารถ ดำเนินการและรายงาน ผลสำเร็จ	ประชาชนมีสุขภาพดี และปลอดภัย
๐๓-๐๔-R-๑๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต	การให้บริการการแพทย์ ฉุกเฉิน (กู้ชีพ)	๗๓๓,๖๕๐	เพื่อให้บริการด้าน การแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่ ตำบล	ประชาชนมีความพึงพอใจ และนำส่งผู้ป่วยได้และดูแล เบื้องต้นได้ทุกราย	ผู้ป่วยมีความปลอดภัย ในขณะนำส่ง
๐๓-๐๕-L-๑๕	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต	โครงการทุนการศึกษา สำหรับนักศึกษาและการให้ ความช่วยเหลือนักเรียนซึ่ง เป็นผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส	๔๐๐,๐๐๐	เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง และเป็นทุนการศึกษาและ นักเรียนผู้ยากไร้ ด้อย โอกาสและมีความประพฤ ติดี	สามารถเบิกจ่ายและ ช่วยเหลือได้ ร้อยละ ๙๕ แบ่ง เบาภาระผู้ปกครองได้	นักศึกษา ,นักเรียนซึ่ง เป็นผู้ยากจนหรือด้อย โอกาส ได้เรียนหนังสือ ต่อ
๐๓-๐๕-L-๑๖	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต	โครงการให้ความช่วยเหลือ ประชาชนด้านการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต	๖๐๐,๐๐๐	เพื่อให้ความช่วยเหลือ ประชาชนด้านการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การช่วยเหลือผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาส ตามระเบียบ ช่วยเหลือ ฯ ๒๕๖๒	สามารถให้ความช่วยเหลือ ประชาชน , ประชาชน ผู้ด้วย โอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	ช่วยเหลือประชาชน, จัด รถรับจ้างรับส่งผู้ด้วย โอกาสในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กได้
๐๓-๐๘-๐-๑๗	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต	โครงการกีฬาตำบลบ้านผึ้ง	๔๐๐,๐๐๐	เพื่อจัดการแข่งขันกีฬา ตำบลบ้านผึ้ง	การจัดการแข่งขันกีฬา ประชาชนเข้าร่วมตาม กลุ่มเป้าหมายร้อยละ ๘๕	เพื่อให้ประชาชนเล่น กีฬา สร้างความสามัคคี

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	(๕) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๖) งบประมาณ (บาท)	(๗) วัตถุประสงค์	(๘) ตัวชี้วัด	(๙) เป้าหมาย
๐๕-๐๑-T-๑๘	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	โครงการจัดทำแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน	๕๐๐,๐๐๐	เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สินของตำบล บ้านฝั้ง	ดำเนินการแล้วเสร็จตาม รายละเอียดงานที่กำหนด , สามารถใช้ในการจัดเก็บภาษี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สามารถจัดเก็บภาษีได้ เพิ่มขึ้น
๐๕-๐๑-O-๑๙ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณ	-	เพื่อเป็นแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปี	งบประมาณเพียงพอต่อการ ดำเนินงานตลอดทั้งปี ไม่นอน งบประมาณ	สามารถเบิกจ่ายได้ร้อยละ ๑๐๐
๐๕-๐๑-L-๒๐ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การของบอุดหนุนเฉพาะกิจ	-	เพื่อประสานงบประมาณกับ หน่วยราชการอื่น ๆ	ดำเนินการได้ถูกต้องตาม ระเบียบ,ทันเวลา	สามารถประสาน โครงการได้ ร้อยละ ๑๐๐
๐๕-๐๑-O-๒๑	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การใช้รถยนต์ส่วนกลาง	-	เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการ ของ อปท.	สามารถดำเนินงานได้บรรลุ วัตถุประสงค์ของแต่ละกอง	ร้อยละ ๑๐๐
๐๕-๐๑-O-๒๒ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	-	เพื่อเป็นแผนพัฒนาตำบล บ้านฝั้งและเป็นแนว ทางการนำโครงการบริการ สาธารณะไปสู่การปฏิบัติ	นำโครงการในแผนไปสู่การ ปฏิบัติได้ตามที่ประชาชน เสนอ	ร้อยละ ๘๐
๐๕-๐๑-R-๒๓	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การขออนุญาตก่อสร้าง / การขออนุญาตที่ดิน ถมดิน	-	เพื่อออกใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน การขุด ดิน ถมดิน	ประชาชนดำเนินการได้ตาม ระเบียบ	การขออนุญาตถูกต้อง ตามระเบียบ
๐๕-๐๑-F-๒๔	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	งานการจัดเก็บค่าน้ำ ค่า ขยะ	-	เพื่อจัดเก็บค่าน้ำประปา และค่าจัดเก็บขยะ ของ อปท.บ้านฝั้ง	สามารถจัดเก็บได้ร้อยละ ๑๐๐	ไม่มีประชาชนค้างค่า น้ำประปาและค่าขยะ เกิน ๓ เดือน

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	(๕) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๖) งบประมาณ (บาท)	(๗) วัตถุประสงค์	(๘) ตัวชี้วัด	(๙) เป้าหมาย
๐๕-๐๑-F-๒๕ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่ง ปลูกสร้างตาม พระราชบัญญัติภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒	-	เพื่อจัดเก็บภาษีฯ ตาม กฎหมาย	การจัดเก็บภาษีร้อยละ ๑๐๐	ไม่มีลูกหนี้ค้างค้ำ
๐๕-๐๑-O-๒๖ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปี งบประมาณ	-	เพื่อจัดซื้อ จัดจ้าง ภายใน อบต.บ้านผึ้ง	สามารถดำเนินการได้ถูกต้อง ตามระเบียบร้อยละ ๑๐๐	ไม่ถูกหักท้วงจากหน่วย ตรวจสอบ
๐๕-๐๑-O-๒๗ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	การพัฒนาการจัดการ ภาครัฐ การเมือง การ บริหาร	จัดทำราคากลางและแบบ งานก่อสร้างไม่ตรงและไม่ ทันเวลา	-	เพื่อจัดทำประมาณราคา และแบบงานก่อสร้าง ของ อบต.บ้านผึ้ง	สามารถดำเนินการได้ทัน และ ถูกต้องร้อยละ ๑๐๐	ไม่ถูกหักท้วงจากหน่วย ตรวจสอบ
๐๓-๐๔-O-๒๘ (บริหารต่อ ปี ๒๕๖๖)	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สังคม คุณภาพชีวิต	การบริหารจัดการแผนงาน โครงการและงบประมาณ กองทุนหลักประกันสุขภาพ	-	เพื่อดำเนินโครงการของ สปสข.	สามารถดำเนินการได้ทัน และ ถูกต้องร้อยละ ๑๐๐	ไม่ถูกหักท้วงจากหน่วย ตรวจสอบ

ลายมือชื่อ

(นายสมบุรณ์ นาคะอินทร์)

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง

วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

คำอธิบายแบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)

- (๑) ชื่อ อปท.
- (๒) ปีงบประมาณในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) รหัสความเสี่ยงตามลำดับจำนวนความเสี่ยงโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ
- (๔) ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ โดยระบุโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ใดหรือภารกิจใดของ อปท.
- (๕) โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์/ภารกิจ อปท. (โดยระบุโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ทั้งหมด หรือโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่มีความเสี่ยง หรือโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่มีความเสี่ยงสูง ตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น)
- (๖) จำนวนเงินงบประมาณโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ตาม (๕) (ถ้ามี)
- (๗) วัตถุประสงค์ตามโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ตาม (๕)
- (๘) ตัวชี้วัดของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ตาม (๕)
- (๙) เป้าหมายที่ต้องการสูงสุดของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท.
- (๑๐) ลายมือชื่อผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๑) ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๒) วันเดือนปีที่ลงนาม

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝั้ว อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๐๑-๐๖-L- ๐๑	โครงการขยายเขต ไฟฟ้าสู่ไร่นาบ้านหนอง ปลาตุก หมู่ ๑๘	เพื่อขยายเขตไฟฟ้า ให้ประชาชนมี ไฟฟ้าใช้เพียงพอ	กองช่าง	-ดำเนินการไม่ทันใน ปีงบประมาณเนื่องจาก ต้องอุดหนุนงบประมาณ ให้การไฟฟ้า -การขออนุญาตพื้นที่ป่า ไม่ใช่ระยะเวลานาน	L,O	๓	๒	๖ (น้อย) 	ยอมรับได้
๐๑-๐๙-O- ๐๒	โครงการต่อเติมอาคาร พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ เด็กและผู้ พิการ	เพื่อให้มีสถานที่ใช้ บริการประชาชนได้ สะดวกขึ้น	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงาน	O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๑-๐๙- O- ๐๓	โครงการก่อสร้างเมรุ บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	เพื่อใช้เป็นสถานที่ ประกอบฌาปนกิจ	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๕	๕	๒๕ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๐๑-๐๙-O- ๐๔	โครงการติดตั้งระบบโซ ล่าเซลล์กับถังประปา บ้านนาโพธิ์ หมู่ ๑๗	เพื่อลดค่าใช้จ่ายใน การจ่ายค่ากระแส ไฟฟ้า	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๑-๐๙-O- ๐๕	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านนาโพธิ์ หมู่ ๑๒	เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกในการ สัญจรของ ประชาชน	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๑-๐๙-O- ๐๖	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านวัง กระแสะ หมู่ ๓	เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกในการ สัญจรของ ประชาชน	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๑-๐๙-O- ๐๗	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านวัง กระแสะ หมู่ ๔	เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกในการ สัญจรของ ประชาชน	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๐๑-๐๙-O- ๐๘	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านเทพ พนม หมู่ ๘	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการ สัญจรของ ประชาชน	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๑-๐๙-O- ๐๙	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	เพื่ออำนวยความสะดวก ในการ สัญจรของ ประชาชน	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๒-๑๐-O- ๑๐	โครงการขุดลอกหนอง เรือ บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	เพื่อกักเก็บน้ำใช้ เพื่อการเกษตร	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๒-๑๐-O- ๑๑	โครงการขุดลอกห้วย แล้งน้อย บ้านดอนม่วง หมู่ ๙	เพื่อกักเก็บน้ำใช้ เพื่อการเกษตร	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๐๒-๑๐-O- ๑๒	โครงการขุดลอกห้วย ฮ่องโคก บ้านผึ่ง หมู่ ๒	เพื่อกักเก็บน้ำใช้ เพื่อการเกษตร	กองช่าง	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	O,L	๒	๕	๑๐ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๓-๐๔-O- ๑๓	อุดหนุนโครงการตาม แนวพระราชดำริด้าน สาธารณสุข หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน ะ ละ ๓ โครงการ รวม ๖๙ โครงการ	เพื่อดำเนินโครงการ ตามแนว พระราชดำริด้าน สาธารณสุข	กอง สาธารณสุข	-การติดตามการดำเนิน โครงการ -การรายงานผล	O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๓-๐๔-R- ๑๔	การให้บริการ การแพทย์ฉุกเฉิน (กู้ชีพ)	เพื่อให้บริการด้าน การแพทย์ฉุกเฉินใน พื้นที่ตำบล	กอง สาธารณสุข	-ความคาดหวังของ ประชาชนในการได้ บริการ -ความน่าเชื่อถือของ บุคลากร	R	๒	๓	๖ (ปานกลาง) 	ยอมรับได้
๐๓-๐๕-L- ๑๕	ทุนการศึกษาสำหรับ นักศึกษาและการให้ ความช่วยเหลือ นักเรียนซึ่งเป็นผู้ ยากจนหรือด้อยโอกาส	เพื่อเป็น ทุนการศึกษาและ นักเรียนผู้ยากไร้ ด้อยโอกาสและมี ความประพฤติดี	งานสวัสดิ การสังคม	-กฎหมาย แนวทางที่ ปฏิบัติไม่ชัดเจน -การคัดเลือกผู้ได้รับการ ช่วยเหลือ -การตรวจสอบจาก	L,O,R	๒	๔	๘ (ปานกลาง) 	ยอมรับได้

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
				หน่วยตรวจ					
๐๓-๐๕-L- ๑๖	โครงการให้ความ ช่วยเหลือประชาชน ด้านการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิต	ให้ความช่วยเหลือ ประชาชนด้านการ ส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิต ตาม ระเบียบช่วยเหลือ ฯ ๒๕๖๒	งานสวัสดิ การสังคม	-กฎหมาย แนวทางที่ ปฏิบัติไม่ชัดเจน -การตรวจสอบจาก หน่วยตรวจ	L,O	๒	๔	๘ (ปานกลาง) 	ยอมรับได้
๐๓-๐๘-O- ๑๗	โครงการกีฬาตำบล บ้านผึ้ง	เพื่อจัดการแข่งขัน กีฬาดำบลบ้านผึ้ง	กองการ ศึกษา	-การบริหารโครงการ -การเบิกจ่ายงบประมาณ	O,F	๒	๔	๘ (ปานกลาง) 	ยอมรับได้
๐๕-๐๑- T- ๑๘	โครงการจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน	เพื่อจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สินของตำบล บ้านผึ้ง	กองคลัง	-การใช้งานของระบบ -กำหนดระยะเวลาแล้ว เสร็จ -ความสามารถของ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ	O,T	๓	๔	๑๒ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๐๕-๐๑- O- ๑๙	การจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณ	เพื่อใช้เป็นแผนการ ใช้จ่ายงบประมาณ ของ อบต.บ้านผึ้ง	สำนักปลัด	-มีการโอนงบประมาณ เพิ่มเติมบ่อยครั้ง -ตั้งงบประมาณไม่ เพียงพอต่อการเบิกจ่าย	O	๔	๔	๑๖ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๕-๐๑-L- ๒๐	การของบอุดหนุน เฉพาะกิจ	เพื่อประสาน งบประมาณจาก หน่วยงานอื่น ๆ	สำนักปลัด/ กองช่าง	-โครงการที่ขอฯฯ ไม่มี ในแผนพัฒนาท้องถิ่น -การดำเนินการส่ง เอกสารขอและลงใน ระบบ SOLA ไม่ทัน กำหนด	O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๕-๐๑- O- ๒๑	การใช้รถยนต์ ส่วนกลาง	เพื่อใช้ในการปฏิบัติ ราชการของ อบต.	ทุกกอง	-ใช้รถยนต์ส่วนกลางใน การทำธุระส่วนตัว -การใช้รถออกนอก เส้นทางการปฏิบัติงาน -การนำบิลน้ำมันไปเติม	O,F,R	๓	๕	๑๕ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๕-๐๑-O- ๒๒	การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	เพื่อเป็นแผนพัฒนา ตำบลบ้านผึ้งและ เป็นแนวทางการนำ โครงการบริการ สาธารณะไปสู่การ	สำนักปลัด	-ไม่สามารถนำโครงการ ในแผนไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างเหมาะสม -โครงการที่นำไปจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณไม่	S,O,R	๔	๓	๑๒ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
		ปฏิบัติ		เป็นไปตามแผน					
๐๕-๐๑-R-๒๓	การขออนุญาตก่อสร้าง/ การขออนุญาตขุดดิน ถมดิน	เพื่อออกใบอนุญาต ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน การขุดดิน ถมดิน	กองช่าง	-ประชาชนมีความเข้าใจ คลาดเคลื่อนใน กระบวนการทำงาน และ ค่าธรรมเนียม	R	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๕-๐๑-F-๒๔	งานการจัดเก็บค่าน้ำ ค่าขยะ	เพื่อจัดเก็บค่า น้ำประปา และค่า จัดเก็บขยะ ของ อบต.บ้านผึ้ง	กองคลัง	-ไม่สามารถจัดเก็บค่า ขยะ และค่าน้ำประปาได้ ครบ -ประชาชนไม่เข้าใจเรื่อง การจ่ายค่าขยะ	F,O	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๕-๐๑-F-๒๕	การจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างตาม พระราชบัญญัติภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒	เพื่อจัดเก็บภาษี ตามกฎหมาย	กองคลัง	การจัดเก็บภาษีไม่เป็นไป ตามกรอบเวลาที่ กฎหมายกำหนด - ฐานข้อมูลแผนที่ภาษี ไม่เป็นปัจจุบัน - ทรัพย์สินที่อยู่ข่ายถูก ประเมินภาษีในเขตพื้นที่ มีปริมาณมาก - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้	F,O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

แบบ บส. ๒

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
				ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ผู้ประเมินใช้ดุลยพินิจ - มีบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณทรัพย์สินที่อยู่ ข่ายถูกประเมินภาษี - จัดเก็บภาษีไม่ได้ตาม ประมาณการ					
๐๕-๐๑-๐-๒๖	การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ	เพื่อจัดซื้อ จัดจ้าง ภายใน อบต.บ้าน ผึ้ง	กองคลัง	-ไม่เป็นไปตามขั้นตอน ระเบียบ -เอกสารจัดซื้อจัดจ้าง -ระเบียบใหม่	O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง
๐๕-๐๑-๐-๒๗	จัดทำราคากลางและ แบบงานก่อสร้างไม่ ตรงและไม่ทันเวลา	เพื่อจัดทำประมาณ ราคาและแบบงาน ก่อสร้าง ของ อบต. บ้านผึ้ง	กองช่าง	-จำนวนบุคคลกรไม่ เพียงพอ -ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถไม่เพียงพอ -ระเบียบเปลี่ยน -ไม่สำรวจพื้นที่ก่อน ดำเนินการ	O,L	๔	๕	๒๐ (สูงมาก) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วัตถุประสงค์	(๖) ผู้รับ ผิดชอบ	(๗) ความเสี่ยง	(๘) ประเภท ความเสี่ยง (S,F,O,L,T,R)	(๙) คะแนนโอกาส (Likelihood)	(๑๐) คะแนน ผลกระทบ (Impact)	(๑๑) คะแนนระดับ ความเสี่ยง (๙) x (๑๐)	(๑๒) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๐๓-๐๔-0- ๒๘	การบริหารจัดการ แผนงานโครงการและ งบประมาณกองทุน หลักประกันสุขภาพ	เพื่อดำเนินโครงการ ของ สปสช.	กอง สาธารณสุข	- การดำเนินงานไม่ เป็นไปตามกรอบ ระยะเวลาที่กำหนด - บุคลากรมีไม่เพียงพอ กับปริมาณงาน - บุคลากรขาดองค์ ความรู้ - การอุดหนุน งบประมาณให้หน่วยงาน ต่าง ๆ	O,L	๔	๔	๑๖ (สูง) 	ใช้มาตรการ การเฝ้าระวัง

ลายมือชื่อ

(นายสมบุรณ์ นาคะอินทร์)

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง

วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

คำอธิบายแบบการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง

- (๑) ชื่อ อปท.
- (๒) ปิงบประมาณในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) รหัสความเสี่ยงตามลำดับจำนวนความเสี่ยง โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๑ (๓)
- (๔) โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๑ (๕)
- (๕) วัตถุประสงค์ตามโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๑ (๗)
- (๖) ผู้รับผิดชอบ (บุคคลหรือหน่วยงาน หรือบุคคลและหน่วยงาน)
- (๗) ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท.
- (๘) ประเภทความเสี่ยง ประกอบด้วย ๖ ประเภท ดังนี้
 ๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ ไปใช้ไม่ถูกต้อง
 ๒. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยง ด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น
 ๓. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิผลหรือไม่มีประสิทธิภาพ
 ๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติ คณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
 ๕. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ๖. ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร
- (๙) ระบุคะแนนโอกาสที่จะเกิดความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยงตามเกณฑ์ประเมินที่ อปท. กำหนด (โดยอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน สูง ปานกลาง ต่ำ หรือ ๕ ช่วงคะแนน สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด)
- (๑๐) ระบุคะแนนผลกระทบต่อโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ตามเกณฑ์ประเมินที่ อปท. กำหนด (โดยอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน สูง ปานกลาง ต่ำ หรือ ๕ ช่วงคะแนน สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด)

- (๑๑) คะแนนระดับความเสี่ยงที่ได้จากคะแนนการประเมินโอกาส (๙) คูณคะแนนผลกระทบโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ ๑๐) และนำคะแนน มาจัดระดับความเสี่ยงตามที่ฝ่ายบริหารกำหนด (โดยอาจกำหนดผลช่วงคะแนนเป็น ๓ ระดับ สูง ปานกลาง ต่ำ)
- (๑๒) วิธีการตอบสนองความเสี่ยงโดยการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธี โดยคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับ เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการตอบสนองความเสี่ยง ประกอบด้วย
๑. ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินการในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง/หน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้/ ไม่ดำเนินการในกิจกรรมนั้น
 ๒. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น ลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน
 ๓. การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน/การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน
 ๔. การโอนความเสี่ยง อาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้/ไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ
 ๕. ยอมรับความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
 ๖. ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน/การดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น
 ๗. การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน
 ๘. การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร
- (๑๓) ลายมือชื่อผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๔) ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๕) วันเดือนปีที่ลงนาม

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๑-๐๔- ๐-๐๒	โครงการต่อเติม อาคารพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เด็กและผู้พิการ	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงาน	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	มีสถานที่รับ บริการ ประชาชนเพิ่ม มากขึ้น ประชาชน ได้รับความ สะดวก	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๑-๐๔- ๐-๐๓	โครงการก่อสร้างเมรุ บ้านดงสว่าง หมู่ ๗	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	หมู่บ้านมีเมรุ ไว้ใช้ในการ ประกอบ ฌาปนกิจ ลด การตัดไม้ได้	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๑-๐๙- O-๐๔	โครงการติดตั้งระบบ โซล่าเซลล์กับถัง ประปา บ้านนาโพธิ์ หมู่ ๑๗	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ระบบโซล่า เซลล์ ตามแบบ ที่ อบต. กำหนด ได้ มาตรฐาน	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๑-๐๙- O-๐๕	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านนาโพธิ์ หมู่ ๑๒	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ก่อสร้างถนน ตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชน สัญจร ปลอดภัย	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๑-๐๙- O-๐๖	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านวัง กระแสด หมู่ ๓	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ก่อสร้างถนน ตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชน สัญจร ปลอดภัย	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๑-๐๙- ๐-๐๗	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านวัง กระแสด หมู่ ๔	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ก่อสร้างถนน ตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชน สัญจร ปลอดภัย	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๑-๐๙- ๐-๐๘	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านเทพ พนม หมู่ ๘	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ก่อสร้างถนน ตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชน สัญจร ปลอดภัย	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๑-๐๙- ๐-๐๙	โครงการเสริมผิว จราจรแอสฟัลติก คอนกรีต บ้านดง สว่าง หมู่ ๗	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ก่อสร้างถนน ตามแบบ ได้ มาตรฐาน ประชาชน สัญจร ปลอดภัย	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๒-๑๐- O-๑๐	โครงการขุดลอก หนองเรือ บ้านดง สว่าง หมู่ ๗	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ขุดลอกตาม แบบ ,สามารถ กักเก็บน้ำได้ ประชาชนมี รายได้เพิ่มขึ้น	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๒-๑๐- O-๑๑	โครงการขุดลอกห้วย แล้งน้อย บ้านดอน ม่วง หมู่ ๙	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ขุดลอกตาม แบบ ,สามารถ กักเก็บน้ำได้ ประชาชนมี รายได้เพิ่มขึ้น	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง
๐๒-๑๐- O-๑๒	โครงการขุดลอกห้วย ฮ่องโคก บ้านผึ้ง หมู่ ๒	-การจัดซื้อจัดจ้าง การ เบิกจ่ายเงิน -การควบคุมงานอาจไม่ เป็นไปตามแบบ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประชุมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง -ช่างควบคุมให้ตามแบบอย่างใกล้ชิด และแจ้งกรรมการตรวจงานเป็นระยะ	ขุดลอกตาม แบบ ,สามารถ กักเก็บน้ำได้ ประชาชนมี รายได้เพิ่มขึ้น	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	ตรวจจากเอกสาร จัดซื้อจัดจ้าง และ แบบก่อสร้าง

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๓-๐๔- O-๑๓	อุดหนุนโครงการตาม แนวพระราชดำริด้าน สาธารณสุข หมู่บ้าน ละ ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน ๆ ละ ๓ โครงการ รวม ๖๙ โครงการ	-การติดตามการดำเนิน โครงการ -การรายงานผล	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กอง สาธารณสุข	-ตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนิน โครงการ -จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินการ ขอรับและรายงานงบประมาณ	ร้อยละ ๘๕ สามารถ ดำเนินการ และรายงาน ผลสำเร็จ	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ/ ตรวจสอบจาก เอกสารรายงาน โครงการ
๐๕-๐๑- T-๑๘	โครงการจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน	-การใช้งานของระบบ -กำหนดระยะเวลาแล้ว เสร็จ -ความสามารถของ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองคลัง	-ฝึกอบรมพนักงานผู้รับผิดชอบ	ดำเนินการ แล้วเสร็จ ตามที่กำหนด ,สามารถใช้ใน การจัดเก็บ ภาษีได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	ม.ค.-ก.ย. ๖๗	-ระบบแผนที่ภาษี -การใช้งานระบบ ของเจ้าหน้าที่
๐๕-๐๑- O-๑๙	การจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณ	-มีการโอนงบประมาณ เพิ่มเติมบ่อยครั้ง -ตั้งงบประมาณไม่ เพียงพอต่อการเบิกจ่าย	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	สำนักปลัด	-ประชุมคณะกรรมการจัดทำ งบประมาณ -แต่ละส่วนงานที่รับผิดชอบโครงการ ต้องเสนอโครงการและงบประมาณที่ จะใช้	งบประมาณ เพียงพอต่อ การ ดำเนินงาน ตลอดทั้งปี ไม่ โอน งบประมาณ	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	-จำนวนครั้งของ การโอน งบประมาณ -ความเพียงพอ ของงบประมาณ ต่อการดำเนินการ ตลอดปี

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๕-๐๑- L-๒๐	การของบุดหนุน เฉพาะกิจ	-โครงการที่ของบฯ ไม่มี ในแผนพัฒนาท้องถิ่น -การดำเนินการส่ง เอกสารขอและลงใน ระบบ SOLA ไม่ทัน กำหนด	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-ตรวจสอบโครงการที่จะของบฯ จากแผนพัฒนาท้องถิ่น	ดำเนินการได้ ถูกต้องตาม ระเบียบ ,ทันเวลา	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	-เอกสารเสนอ ของบฯ อุดหนุน เฉพาะกิจ
๐๕-๐๑- O-๒๑	การใช้รถยนต์ ส่วนกลาง	-ใช้รถยนต์ส่วนกลางใน การทำธุระส่วนตัว -การใช้รถออกนอก เส้นทางการปฏิบัติงาน -การนำบิลน้ำมันไปเติม	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	ทุกกอง	-ให้พนักงานขับรถลงเลขไมล์ และ แจ้งสถานที่ใช้รถยนต์ส่วนกลางทุก ครั้ง -ทุกวันศุกร์สัปดาห์ต้องส่งเล่มรายงาน การใช้รถให้หัวหน้ากองฯ ทราบ -การเติมน้ำมันต้องถ่ายเลขหัวจ่าย น้ำมันรายงานงานพัสดุทราบทุกครั้ง	สามารถ ดำเนินงานได้ บรรลุ วัตถุประสงค์ ของแต่ละกอง	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	-สมุดรายงานการ ใช้รถ -ตรวจสอบจาก เอกสารการ เบิกจ่ายค่าน้ำมัน เทียบกับปีก่อน
๐๕-๐๑- O-๒๒	การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	-ไม่สามารถนำโครงการ ในแผนไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างเหมาะสม -โครงการที่นำไปจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณไม่ เป็นไปตามแผน	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	งานนโยบาย และแผน	-ตรวจสอบโครงการก่อนทำ งบประมาณทุกครั้ง -หากมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีการ ประชุมร่วมกับหมู่บ้าน กรณีจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณ	นำโครงการใน แผนไปสู่การ ปฏิบัติได้ ตามที่ ประชาชน เสนอ	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	-โครงการที่นำมา จัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณ

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๕-๐๑- R-๒๓	การขออนุญาต ก่อสร้าง /การขอ อนุญาตขุดดิน ถมดิน	-ประชาชนมีความเข้าใจ คลาดเคลื่อนใน กระบวนการทำงาน และ ค่าธรรมเนียม	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองช่าง	-จัดทำคู่มือแจ้งประชาชนทราบ -ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและ รายละเอียดค่าธรรมเนียมให้ทราบ	การขอ อนุญาต ถูกต้องตาม ระเบียบ	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	-ตรวจจากจำนวน การขออนุญาต
๐๕-๐๑- F-๒๔	งานการจัดเก็บค่าน้ำ ค่าขยะ	-ไม่สามารถจัดเก็บค่า ขยะ และค่าน้ำประปาได้ ครบ -ประชาชนไม่เข้าใจเรื่อง การจ่ายค่าขยะ	ใช้มาตรการการ เฝ้าระวัง	กองคลัง	-ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ถึงข้อ กฎหมายให้ประชาชนทราบ -สร้างข้อตกลงร่วมกันในการค้าง ชำระ	สามารถ จัดเก็บได้ร้อย ละ ๑๐๐	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	ติดตามจากหนี้ ค้าง
๐๕-๐๑- F-๒๕	การจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างตาม พระราชบัญญัติภาษี ที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒	การจัดเก็บภาษีไม่เป็นไป ตามกรอบเวลาที่ กฎหมายกำหนด - ฐานข้อมูลแผนที่ภาษี ไม่เป็นปัจจุบัน - ทรัพย์สินที่อยู่ข่ายถูก ประเมินภาษีในเขตพื้นที่ มีปริมาณมาก - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง - ผู้ประเมินใช้ดุลยพินิจ	ใช้มาตรการเฝ้า ระวัง	กองคลัง	- ขยายกรอบเวลาในการรับชำระ ภาษี - ประสานสำนักงานที่ดินจังหวัดให้ ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลผู้ถือครอง ทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน - ประสานเจ้าหน้าที่ (นายช่างสำรวจ) ดำเนินการสำรวจและตรวจสอบ ข้อมูลทรัพย์สินแต่ละรายการตาม คำสั่งของหน่วยงาน - ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม พัฒนาองค์ความรู้ในหลักสูตร	การจัดเก็บ ภาษีร้อยละ ๑๐๐	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	ติดตามจากลูกหนี้ ค้างจ่าย

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
		- มีบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณทรัพย์สินที่อยู่ ภายใต้การประเมินภาษี - จัดเก็บภาษีไม่ได้ตาม ประมาณการ			ที่เกี่ยวข้อง			
๐๕-๐๑- ๐-๒๖	การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ	-ไม่เป็นไปตามขั้นตอน ระเบียบ -เอกสารจัดซื้อจัดจ้าง -ระเบียบใหม่	ใช้มาตรการเฝ้า ระวัง	กองคลัง	- จัดทำการจัดซื้อจัดจ้างในรูปแบบ คณะกรรมการ -ประชุมการปฏิบัติงาน	สามารถ ดำเนินการได้ ถูกต้องตาม ระเบียบร้อย ละ ๑๐๐	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	การหักท้วงจาก หน่วยตรวจสอบ
๐๕-๐๑- ๐-๒๗	จัดทำราคากลางและ แบบงานก่อสร้างไม่ ตรงและไม่ทันเวลา	-จำนวนบุคคลกรไม่ เพียงพอ -ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถไม่เพียงพอ -ระเบียบเปลี่ยน -ไม่สำรวจพื้นที่ก่อน ดำเนินการ	ใช้มาตรการเฝ้า ระวัง	กองช่าง	-สำรวจพื้นที่ก่อนดำเนินการ -เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรม -ใช้การจ้างเหมาบุคคลเพิ่ม	สามารถ ดำเนินการได้ ถูกต้องตาม ระเบียบร้อย ละ ๑๐๐	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	จัดทำราคากลาง และแบบได้ ถูกต้อง

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๙) ตัวชี้วัด	(๑๐) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๓-๐๔- ๐-๒๘	การบริหารจัดการ แผนงานโครงการ และงบประมาณ กองทุนหลักประกัน สุขภาพ	- การดำเนินงานไม่ เป็นไปตามกรอบ ระยะเวลาที่กำหนด - บุคลากรมีไม่เพียงพอ กับปริมาณงาน - บุคลากรขาดองค์ ความรู้ - การอุดหนุน งบประมาณให้หน่วยงาน ต่าง ๆ	ใช้มาตรการเฝ้า ระวัง	กอง สาธารณสุข	- กำหนดแผนงานการดำเนินงานให้ ชัดเจนและถือปฏิบัติ - ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม พัฒนางานความรู้ในหลักสูตร ที่เกี่ยวข้อง - ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงาน	สามารถ ดำเนินการได้ ทัน และ ถูกต้องร้อยละ ๑๐๐	ต.ค. ๖๖ – ก.ย. ๖๗	-การรายงานผล การดำเนิน โครงการของ คณะกรรมการ

ลายมือชื่อ

(นายสมบุรณ์ นาคะอินทร์)

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง

วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

คำอธิบายแบบรายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

- (๑) ชื่อ อปท.
- (๒) ปีงบประมาณในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) รหัสความเสี่ยงตามลำดับจำนวนความเสี่ยงของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๒ (๓)
- (๔) โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่มีความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๒ (๔)
- (๕) ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๒ (๗)
- (๖) วิธีการตอบสนองความเสี่ยง โดยนำข้อมูลมาจากแบบ บส. ๒ (๑๒)
- (๗) ผู้รับผิดชอบ โดยนำข้อมูลมาจากแบบ บส. ๒ (๖)
- (๘) วิธีการจัดการความเสี่ยง โดยระบุแนวทางการดำเนินงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/วิธีการดำเนินงาน ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่กำหนด เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- (๙) ตัวชี้วัดของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่มีความเสี่ยง โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๑ (๘)
- (๑๐) ระยะเวลาดำเนินการโดยระบุช่วงระยะเวลาในการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
- (๑๑) วิธีการติดตาม และการรายงานให้ผู้บริหารทราบ เช่น การประชุม ฯลฯ
- (๑๒) ลายมือชื่อผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๓) ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๔) วันเดือนปีที่ลงนาม

ชื่อหน่วยงาน(๑).....

รายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.(๒).....

☐ รอบ ๓ เดือน

☐ รอบ ๖ เดือน

☐ รอบ ๑๒ เดือน

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) วิธีการจัดการความเสี่ยง	(๖) ระยะเวลา ดำเนินการ	(๗) ผู้รับผิดชอบ	(๘) ผลลัพธ์การดำเนินการ จัดการความเสี่ยง	(๙) เอกสาร/หลักฐาน	(๑๐) ร้อยละ ความคืบหน้า	(๑๑) ปัญหาอุปสรรค และแนวทาง แก้ไขปัญหา

ลายมือชื่อ.....(๑๒).....

ตำแหน่ง(๑๓).....

วันที่.....เดือน.....(๑๔).....พ.ศ.

คำอธิบายแบบรายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง

- (๑) ชื่อ อปท.
- (๒) ปิงบประมาณในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) รหัสความเสี่ยงตามลำดับจำนวนความเสี่ยงของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๓ (๓)
- (๔) โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่มีความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๓ (๔)
- (๕) วิธีการจัดการความเสี่ยงโดยระบุ แนวทางการดำเนินงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/วิธีการดำเนินงาน ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่กำหนด เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๓ (๘)
- (๖) ระยะเวลาดำเนินการ โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๓ (๑๐)
- (๗) ผู้รับผิดชอบ โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๓ (๗)
- (๘) ผลลัพธ์การดำเนินการจัดการความเสี่ยงโดยระบุ ผลการดำเนินงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/วิธีการดำเนินงาน ได้ดำเนินการหรือไม่อย่างไร (ระบุแต่ละขั้นตอน/ระบุเป็นภาพรวม)
- (๙) เอกสาร/หลักฐานอ้างอิงประกอบผลการดำเนินการจัดการความเสี่ยง (ระบุแต่ละขั้นตอน/ระบุเป็นภาพรวม)
- (๑๐) ร้อยละความคืบหน้าของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง (ระบุแต่ละขั้นตอน/ระบุเป็นภาพรวม)
- (๑๑) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินการจัดการความเสี่ยง (ถ้ามี)
- (๑๒) ลายมือชื่อผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๓) ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๔) วันเดือนปีที่ลงนาม

ชื่อหน่วยงาน(๑).....

รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.(๒).....

(๓) รหัส ความเสี่ยง	(๔) โครงการ/ กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	(๕) ความเสี่ยง	(๖) คะแนนระดับ ความเสี่ยง ก่อนการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง			(๗) วิธีการ จัดการความเสี่ยง	(๘) ผลดำเนินการ จากการจัดการ ความเสี่ยง	(๙) คะแนนระดับ ความเสี่ยง ภายหลังการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง			(๑๐) การเปลี่ยนแปลง ระดับความเสี่ยง	(๑๑) ความเสี่ยง คงเหลือ/ เกิดขึ้นใหม่	(๑๒) สรุป ความเสี่ยง		(๑๓) แนวทาง/ มาตรการจัดการ ความเสี่ยง/ วิธีการดำเนินการสำหรับ ปีถัดไป
			โอกาส (๑)	ผล กระทบ (๒)	คะแนน ระดับ ความเสี่ยง (๓) = (๑) x (๒)			โอกาส (๑)	ผล กระทบ (๒)	คะแนน ระดับ ความเสี่ยง (๓) = (๑) x (๒)			ควบคุม ได้	ควบคุม ไม่ได้	

ลายมือชื่อ.....(๑๔).....

ตำแหน่ง(๑๕).....

วันที่.....เดือน.....(๑๖).....พ.ศ.

คำอธิบายแบบรายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง

- (๑) ชื่อ อปท.
- (๒) ปีงบประมาณในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) รหัสความเสี่ยงตามลำดับจำนวนความเสี่ยงของโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๔ (๓)
- (๔) โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่มีความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๔ (๔)
- (๕) ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๓ (๕)
- (๖) คะแนนระดับความเสี่ยง ก่อนการดำเนินการจัดการความเสี่ยง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (๑) ผลกระทบต่อโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. (๒) และคะแนนระดับความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินก่อนดำเนินการจัดการความเสี่ยง โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๒ (๙) (๑๐) (๑๑)
- (๗) วิธีการจัดการความเสี่ยงโดยระบุ/แนวทางการดำเนินงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/วิธีการดำเนินงาน ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่กำหนด เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยนำข้อมูลมาจาก แบบ บส. ๔ (๕)
- (๘) ผลการดำเนินการจัดการความเสี่ยง (สรุปเป็นภาพรวม)
- (๙) คะแนนระดับความเสี่ยงภายหลังการดำเนินการจัดการความเสี่ยง โดยระบุคะแนนโอกาสที่จะเกิดความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง ตามเกณฑ์ประเมินที่ อปท. กำหนด (โดยอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน สูง ปานกลาง ต่ำ หรือ ๕ ช่วงคะแนน สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) (๑) ระบุคะแนนผลกระทบต่อโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ตามเกณฑ์ประเมินที่ อปท. กำหนด (โดยอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน สูง ปานกลาง ต่ำ หรือ ๕ ช่วงคะแนน สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) (๒) โดยนำคะแนนระดับความเสี่ยงที่ได้จากคะแนนการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (๑) คูณคะแนนผลกระทบต่อโครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. (๒) และนำคะแนนมาจัดระดับความเสี่ยงตามที่ฝ่ายบริหารกำหนด (โดยอาจกำหนดผลช่วงคะแนน เป็น ๓ ระดับ สูง ปานกลาง ต่ำ) (๓)
- (๑๐) การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงโดยการเปรียบเทียบก่อนดำเนินการและภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยงลดลงหรือไม่ลดลง
- (๑๑) ความเสี่ยงคงเหลือหรือเกิดขึ้นใหม่ภายหลังการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
- (๑๒) สรุปความเสี่ยงที่ควบคุมได้/ควบคุมไม่ได้ หรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้/ไม่ได้
- (๑๓) แนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง/วิธีการดำเนินการสำหรับในปีถัดไป เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- (๑๔) ลายมือชื่อผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๕) ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๖) วันเดือนปีที่รายงาน